SOLDATUL

Nr. 246 | APARE MARȚEA, JOIA și SAMBATA | Foaie de lămuriri și informații pentru ostași | REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STR SARINDAR Nr. 5-7-9 BUCUREȘTI

Voluntarii din Ianuarie

Ziarele au publicat zilele trecute o nouă listă cuprinzând numele celor ce stăruie să fie trimiși pe front, la unități combatante. De la inceputul războiului din Răsărit numărul românilor ce n'au putut să se rabde în situații adăpostite și au cerut să meargă în rândurile oștirii luptătoare, este considerabil. El depășește suma a mai multor mii și e de valoarea a câtorva regimente de viteji, cari au sporit astfel efectivele luptei noastre contra bolșevismului nimicitor.

Dar voluntarii acestia din Ianuarie dau o semnificație și mai înaltă spiritului care ne mână, cu atâta hotărire si solidaritate națională, în luptă. Ei vin să afirme, în clipele cele mai grele ale războiului, că nația românească nu va consimți să se mai lase copropită de puhoaiele asiatice ale lui Stalin și le opune, în fiecare braț bărbătesc al ei, o înzecită voință combativă.

In adevăr, cei o sută cincizeci și unu de voluntari înscriși în luna Ianuarie, bărbați de toate vârstele și femei, luau grăbit drumul frontului în împrejurări destul de anevoioase pentru armatele noastre și aliate. Era cu atât mai mult în gestul lor un superb exemplu și un act de măreață și eroică dârzenie românească. Noi am intrat în volbura războiului dela răsărit cu nestrămutată hotărîre de a învinge și nestrămutată rămâne voința noastră în fața bolșevismului, oricâte trupe ar mai putea să scoată Stalin din hăurile asiatice, ca să aibă la ziua aniversării celor 25 de ani dela înființarea armatei roșii, ingâmfarea stupidă a unor avantaje trecătoare. In noi se rostește conștientă, voința care ne-a ținut aici unde suntem și de unde nu ne poate clinti, de două mii de ani, nici o putere din lume. Cu această forță am răzbit adânc în inima Rusiei bolșevizate și cu ea vom ține frontul departe de pământ românesc, până se va face rânduială dreaptă și bolșevismul nu va mai amenința, sângerând milioane de robi pentru gloria nefastă a unor descreerați.

Dovada anticipată a biruinței noastre de mâine o fac acești voluntari noui ai României. Pentru noi, ca și pentru marii noștri aliați germani, ca și pentru bravii ostași ai Italiei, ai Slovaciei, ai Finlandei și ai celorlalte popoare europene alăturate luptei noastre, războiul dela răsărit nu este o nebunească ambiție, cum a fost monstruoasa pregătire militară a Uniunei Sovietice, iar victoria înseamnă însăși suprema condiție de existență liberă și demnă a noastră a tuturor pe ziua de mâine. De aceea voința noastră de a birui rămâne egală, mereu aceeaș, neclintită. Dincolo de linia frontului, revolverele politrucilor în ceafa oamenilor prinși cu arcanul au scos ultimele puhoaie bolșevice, ca Stalin să-și jubileze de pe mormane de cadavre proaspete ingrozitoarea lui nebunie. Aniversarea însă a trecut. Stalin va rămâne cu amintirea ei, dar biruința va fi a noastră, căci cu noi este dreptatea și omenia.

D. I. Cucu

Vedetă românească plecând în patrulare pe Marea Neagră *(S. M. P., Cristian Teodorescu)*

„ESTE O ILUZIE MORTALĂ, ACEEA DE A CREDE CĂ ARMATA ROȘIE AR PUTEA FI OPRITĂ DE LA ACTELE EI DE DISTRUGERE, DECÂT PRIN CALEA ARMELOR",

a spus d. general Pantazi, ministrul Apărării Naționale în conferința rostită, Duminică, la Radio-România

Astăzi de partea cealaltă a frontului, inamicii noștri aniversează 25 de ani dela înființarea armatei roșii. Armata aceasta în contra căreia trupele noastre au luptat și luptă cu bravura lor tradițională se găsește în clipa efortului ei suprem. Dar sforțarea armelor bolșevice, oricâ de gigantică ar fi ea, nu va reuși.

25 de ani regimul comunist și-a pregătit instrumentul de dominație în interiorul Rusiei și de expansiune a bolșevismului în lume. Toate resursele imense ale sovietelor au fost puse în slujba acestui scop. Buna starea populației și multe preocupări sociale au fost sacrificate formațiunii și înzestrării Armatei Roșii. Fără îndoială că transformarea Statului Rus într'o uzină destinată exclusiv creierii acestei armate și tenacitatea cu care s'a urmărit planul organizărei ei, ar fi putut provoca sentimente de considerațiune în lume, dacă obiectivele urmărite de Statul Rus s'ar fi integrat în lotul ideilor nobile și generoase cari au frământat omenirea.

Armatele revoluțiilor europene, ieșite dintr'o izbucnire de idealism au răspândit în drumul lor ideia libertății omului și a statului național.

Armatele revoluției comuniste, sunt fructul unor lungi strădiuințe executate în umbră iar solia pe care o aduc ele lumii este distrugerea libertății omului și a națiunilor.

Ce prăpastie între aceste armate revoluționare!

Popoarele europene au luptat pentru extinderea civilizației; Rușii luptă pentru distrugerea ei. Este opoziția între spiritul creiator al Occidentului și nihilismul stepei slave.

Armata Roșie este produsul acestui nihilism.

Ea nu are un caracter național nici în componența și nici în scopu-

CUVÂNTAREA D-LUI GENERAL PANTAZI

ministrul Apărării Naționale, rostită în cadrul Orei ostașului la «Radio-România»

D. General PANTAZI

rile ei. Prezența diferitelor naționalități asiatice în rândurile ei și mai ales a unui mare număr de evrei în conducere și dau un caracter precis a-național, Massa soldaților nu știe pentru ce luptă; Conducerea duce însă războiul pentru distrugerea rezistențelor naționale europene și comunizarea continentului sub hegemonia guvernului dela Moscova.

Armatele naționale sunt susținute de convingerea idealului lor patriotic: „Intregirea hotarelor sau apărarea lor". Armata sovietică nu are nici unul din aceste obiective naționale. Disciplina și coeziunea ei se bazează pe sentimentul de teroare inspirat cadrelor și trupei.

Actul de naștere al Armatei Roșii, a fost asasinarea ofițerilor regimului Țarist. Dela acest debut tragic, Armata Roșie a trecut printr'o serie neîntreruptă de execuțiuni cari au culminat cu acelea ale generalilor Tukasevki, Mantia, Iegorov, Bielov, Kovacenco, a mareșalului Blucher și alții. Mii de ofițeri au căzut sub secura execuțiunilor capitale. Fiindcă armata sovietică nu este un instrument de conservare a statului, ci un instrument de menținere la putere a partidului comunist, care înțelege să-și asigure prin teroare devotamentul absolut al cadrelor. Din această cauză și existența comisarilor politici și existența poliției și a spionajului în armată. O minoritate de comuniști conduce prin tiranie și delațiune o masă întinsă de soldați fără credință și fără ideal.

Armata roșie, a luat în mod fatal înfățișarea morală a partidului comunist. Ea a părăsit complet orice tradiție europeană. Codul de onoare al războiului și obligațiunile sale față de prizonieri sau ostatici, pe care istoria armelor europene le-a stabilit ca bunuri morale fundamentale ale lor, au fost sacrificate de armele sovietice. Sunt în amintirea tuturor ostașilor Țării noastre suferințele îndurate de cei căzuți în mâna Armatei Roșii. Cine va putea uita cruzimea din Basarabia; dela Feodosia și din toate localitățile Ru-

(Continuare în pag. 3-a)

Increderea în victorie

Dela începutul războiului și până în prezent, am trăit mereu zile de mândrie românească, călăuziți pe treptele cele mai înalte ale eroismului, prin jertfele și victoriile repurtate de viteji noștri ostași. Ne-am obișnuit cu greutățile fără seamăn ale luptei moderne și astăzi nimic nu ne mai poate înspăimânta, nici chiar dârzenia dușmanului aliat al unui climat tot atât de sălbatic ca și el și nici chiar armele cele mai gigantice. Felul cum am răspuns din prima clipă lașității fără seamăn a bolșevicilor, ne-a dat prilejul ca alături de puternicii noștri aliați să ducem frontul, după lovituri necrutătoare date inamicului, la aproape 2000 de km. departe, de hotarele noastre. Așa dar, pe lângă faptul că într'un timp atât de scurt am recucerit provinciile rupte din trupul țării, am scăpat de prăpăd și de urmările unui război fioros, frumoasa noastră țară. In timp ce tunurile și bombele avioanelor lovesc dușmanul ascuns prin vizuinile sale, departe spre răsărit, liniștea noastră n'a fost tulburată deloc, iar treburile interne și-au continuat cursul lor normal, ca și când nimic nu s'ar fi întâmplat. Avem în panoplia istoriei victorii mari ce vor atârna greu la cântar, întotdeauna când neamul nostru va trebui să-și spună cuvântul său de dreptate. Noi nu am căutat să ne batem cu mâinile altora și nici să profităm de jertfa altora, ca pe mormintele lor să ne ridicăm pretențiile. Intotdeauna ne-a plăcut să punem pieptul la hotare atunci când Patria s'a simțit în pericol, să ne luptăm și să murim vitejește. Să nu ne îngrijoreze deci, micile succese ale vrăjmașului care are alături de el și condițiile atmosferice ale imensului spațiu ce-l ocupă. Un război nu se câștigă decât victorie cu victorie, iar victoriile începând dela Prut și până la Volga, le-am avut noi și aliații noștri.

Vorbesc atâtea fapte de arme unice, atâtea trofee ce 'mpodobesc oboseala și sacrificiul nostru de aproape doi ani.

Increderea în victoria cea mare este acum mai adânc înrădăcinată ca oricând, în inimile noastre.

Constantin Salcia

Coloneii Cantuniar N. Cristu și Pastia Alexandru înaintați în grad „Post Mortem"

Ministerul Apărării Naționale comunică:

Au fost înaintați „Post Mortem" pentru merite excepționale de război la gradul de General de Brigadă:

— Colonel de Cavalerie Cantuniar N. Cristu.

— Colonel de Infanterie Pastia Alexandru.

Pagina Literară

MOARTEA LUI CASTOR

de AL. BRĂTESCU-VOINEŞTI

Acum câţiva ani, într'o zi de Septemvrie, cuprins de un nespus dor de ducă, pe care mi-l pricinuia albastrul nesfârşit al cerului şi acel farmec ameţitor al toamnei, mă plimbam de mai bine de un ceas pe stradă, singur, fără rost, când la o răspântie mă întâlnii piept în piept cu maiorul.

— A! bună ziua. Ce? Eu te ţineam plecat acasă.

— Cum acasă, când am slujbă aici?

— Vezi că ştiam că mama ţi-e bolnavă.

Şi eu nu ştiam nimic.

— Soră-mea, care s'a întors aseară de acolo, îmi spunea că a găsit-o foarte rău.

Ca să-mi spue maiorul că mama e foarte rău, trebue să fie în adevăr aşa, trebuia să aibă altceva decât patima ei obişnuită.

In aceeaşi seară, după un drum care mi s'a părut cel mai lung din câte făcusem în viaţă, sosiam acasă.

Teama, care îmi strângea inima şi care mă făcuse să trec fără o întrebare printre slugile ieşite în întâmpinarea mea, mi se risipi, găsind pe mama în adevăr mai slabă decât o lăsasem, dar bine.

— Tu, dragă!

Şi săraca oarbă, neputându-mă vedea, mă pipăia pe piept, pe faţă. Ii luai mâinile şi i le sărutai, certând-o încet că nu mă vestise.

— Dar n'am fost bolnavă. Cine ţi-a spus? A! Maiorul? Acum înţeleg. A fost soră-sa p'aici. Ea nu m'a văzut după nenorocire; şi-şi închipuia să mă găsească tot aşa cum mă ştia... şi acum...

In adevăr, dacă sora maiorului n'o văzuse de când cu moartea tatei, era de înţeles cum spusese că e foarte rău, găsind pe femeia — acum un an încă tânără şi frumoasă — fără vedere şi îmbătrânită cu zece ani în aşa de scurtă vreme.

— „Iar dacă acum mă găseşti mai slabă", adaugă mama, „e că de două nopţi nu pot dormi din pricina bietului Castor".

— De ce?

Ca răspuns la întrebarea mea, auzii afară lângă fereastră un urlet lung şi sfâşietor.

— Uite, aşa urlă de două nopţi. Asta e a treia. Săracul! Nu ştiu ce are. Femeia zice că ar fi otrăvit. Eu cred că bătrâneţea.

Liniştit din spre partea mamei, acum îngrijit de starea câinelui, ieşii în curte, unde găsii pe Castor zăcând prăpădit lângă fereastră, cu gura deschisă. Femeia, care ştia cât de mult ţineam la el toţi ai casei, era aplecată d'asupra lui: se încerca să-i dea lapte dulce.

— Ce are, Mario?

Nu ştia nici ea. De două zile, de când nu mânca nimic, zăcea la soare şi urla. Ii făcuse ea toate câte le ştiuse; de geaba, îi era tot mai rău.

— Ia să încercăm să-i dăm laptele.

Şi, ajutat de femele, dedei câinelui cu deasila tot laptele din ceaşcă.

Simţindu-se par'că mai bine, se ridică greoiu, mă mirosi dând din coadă; apoi se culcă iar, urlând prelung şi dureros.

Era târziu. Mama dormea. Ii auziam prin uşa deschisă dintre odăile noastre răsuflarea regulată — şi trebue să fi veghiat două nopţi, ca să fi putut dormi acum, cu toate desele gemete ale lui Castor.

Ce mă ţinea pe mine însă deştept nu erau urletele, ci atâtea amintiri şi atâtea gânduri, trezite deodată în mine la vederea suferinţei lui.

Cât de limpede văd nopţile de vară, când mă duceam la moşie pentru vânătoare! Iată-mă culcat în pridvorul luminat ca ziua, de luna plină, neputând închide ochii din pricina cântecului pitpalacilor, cari se aud pretutindeni: aici aproape, ca sunetul a două pietre lovite una de alta, colo în depărtare, ca picăturile de apă căzând într'un vas plin. Castor se scoală din când în când şi vine să miroasă, îngrijat de neodihna mea.

Iată-ne la vânătoare într'o mirişte aurie. Castor caută la cinci-zeci de paşi, în galop, cu capul în sus. La un pas înaintea lui stă prepeliţa pe brânci, înfricoşată, ipnotizată. Mă apropii şi-i strig: „Pil!" El sare, prepeliţa sboară şi eu trag. „Apporte!" şi mi-o aduce. E încă vie, numai rănită.

Iată-ne primăvara după sităruşi, în păpurişul dela Lazuri, unde Castor caută domol şi amănunţit, pe când în câmpul de alături ţăranii aclamă sosirea berzelor cu chiote şi cu svârliri de căciuli în sus.

Când mă întorceam acasă de vacanţă, mi-l aduceau înainte la gară, şi era o arătare. Se opriau călătorii grăbiţi în loc, să admire bucuria de nedescris a câinelui, care-şi revedea stăpânul după trei luni de lipsă; iar după ce plecam, îmi scria mama cum intra în fiecare zi în odae, să miroasă şi să mângâie hainele mele de vânătoare spânzurate în cuier.

Mi-l dase tată-meu. Parcă-l văd: în ziua când m'am întors după examenul de bacalaureat, mă întâmpină în capul scării; şi după ce mă îmrăţişă şi el şi mama:

— Să trăeşti, fătul meu, şi să-ţi dea Dumnezeu bucuria pe care ne-o faci".

Apoi mă ia de mână şi mă duce în odaia mea, unde mă aştepta cea mai neaşteptată surpriză. In perete o panoplie cu toate trebuincioasele pentru vânat, patima ma; iar de sub pat iese Castor, întâi lătrând, apoi bucurându-se, de par'că mă cunoştea de când lumea.

A! fericirea mea de atunci! Şi nu numai pentru ăst dar frumos, ci pentru toate câte mă înconjurau. Căci în clipa aceea, în faţa lor, cari întinereau de mulţumirea mea, pentru întâia oară înţelegeam ce mare lucru e pentru cineva să aibă părinţi cinstiţi, buni şi uniţi: o mamă care se lipsea de toate pentru copiii ei; un tată în faţa căruia toţi se descopereau cu respect; o casă bătrânească moştenită din moşi-strămoşi şi slugi îmbătrânite în curte, iubitoare şi credincioase.

Da, pe tată-meu mi-l aduceau aminte gemetele lui Castor. Mă vedeam întorcându-mă cu dânsul dela vânătoare, de unde venea să mă ia în totdeauna cu chibitca lui cu un cal, auziam sunetul neuitat al arcurilor chibitcei, auzeam şi glasul lui şi corul nesfârşit de greieri.

Zadarnic îmi astupam urechile, ca să pot să adorm.

Mintea, acum plină de trecut, nu se lăsa să fie adormită, ci depăna atâtea lucruri trăite, cari mă minunau prin limpezimea cu care le vedeam.

Abea era un an de atunci. Era ziua lui. Masa întinsă dela un capăt al sufrageriei la celălalt: toate rudele şi prietenii. Lăutarii cântă cântece bătrâneşti. Unul din copii se scoală şi închină în sănătatea lui. El se ridică supărat, de mult ce se sileşte să nu pară mişcat, îşi ia paharul: „Dragii mei, pilde bune v'am dat şi eu şi mama voastră. Dea Dumnezeu..." Dar cuvântarea i se topeşte în lacrămile care-i dau năvală din ochi. Atunci mama se apleacă peste dânsul şi-l sărută lung în aplauzele tuturor şi cântecul de urare al lăutarilor...

Şi acum, ce departe erau toate!

La pierderea lui, moartea nu l-a luat numai pe dânsul — iubitul dus la groapă într'o zi de toamnă rece, ploioasă — ci a luat cu el tot rostul neamului nostru, acum atât de risipit.

Mă întrebam şi nu-mi puteam răspunde ce ne despărţise aşa şi pentru ce nu veniam să trăim cu toţii împreună, cu mama, îngrijind-o. Nebuni ce eram! Dar negreşit, cât mai în grabă aveam să mă întorc lângă dânsul şi să încep a reclădi fala casei noastre, dărîmată de suflarea morţii.

— „A! dar este peste putinţă"! îmi ziceam tot eu.

Şi acum gemătul lui Castor era glasul tăcutei mele desnădejdi în faţa ruinii neamului.

A doua zi de dimineaţă mă trezeşte acelaş glas tânguitor al câinelui. Mă îmbrac, îmi iau puşca din cuiu, două cartuşe din cutia mesei şi ies în curte.

— Castor, vin'aici!

Castor, care zăcuse toată noaptea nemişcat, se scoală ca prin minune şi mă urmează.

Femeia, care m'a văzut şi m'a înţeles, fuge în bucătărie plângând.

Castor se târăşte cu greutate după mine, până la maidanul de peste drum. Aici se culcă pe partea dreaptă, lăsând descoperit locul inimii.

După ce s'a isprăvit, m'am întors acasă, ca gonit de cineva, am intrat în odae, am trântit puşca pe pat. Uşa din dreapta s'a deschis. Mama a intrat pe dibuite şi m'a cuprins în braţe. Pe cealaltă uşă a intrat Maria şi Dinu, amândoi slugi de peste treizeci de ani în curtea noastră; şi cu toţii am plâns pe tăcute moartea lui Castor, care ducea departe, mai departe, vremea unor fericiri apuse pentru totdeauna.

Câte puţin din toate cele

Evoluţia organică dela începuturile vieţii până în prezent

Problema dacă există o evoluţie organică dela începuturile vieţii până în prezent, a fost adeseori discutată. Afirmativ pentru această problemă este îndeosebi profesorul dr. Victor Franz dela Universitatea din Iena, care dă în acest sens o serie de exemple. Dela epoca jurazică mijlocie până la sfârşitul epocii cretei existau reptile sburătoare. In mijlocul epocei jurasice păsările sunt încă rare, înmulţindu-se de atunci tot mai mult. Desigur că pasărea este mai perfectă faţă de reptila sburătoare, trebuind să învingă în lupta pentru existenţă. Un alt exemplu sunt anumiţi melci primitivi, care erau relativ mai numeroşi în epoci străvechi ale pământului decât mai târziu şi-şi purtau cochilia vertical. Tot mai deşi au devenit acelea care îşi înclinau cochilia, până la aşezarea orizontală, astăzi foarte frecventă. Printre plantele de uscat dominau ferigile. Victoria plantelor cu flori se explică în parte prin avantagiile lor mai numeroase, în parte prin diferenţierea şi centralizarea mai mare în structură. Nu trebuie confundată noţiunea de perfecţionare cu cea de evoluţie. Desvoltarea, superioritatea în număr sau în forţă şi în genere o durată mai mare în istorie nu este o perfecţionare. Acest fenomen aduce însă o perfecţionare prin diferenţierea şi centralizarea crescândă. Nu de fiecare dată este vorba de istoria evoluţiei, pentru că adeseori tipul mai perfect nu este urmaşul celui mai puţin perfect. Astfel, păsările nu se trag din reptilele sburătoare. Despre superioritate sau inferioritate se poate în genere vorbi numai la un mediu larg, comun. Animalele din fundul mărilor de pildă nu se pot compara cu plantele de pe uscat. Dar adaptarea generală crescândă aduce cu sine fenomenul că un animal mamifer se poate mişca în cele mai multe cazuri mai bine în apă decât un peşte pe uscat, ceeace dovedeşte că tipul mamifer este cel mai perfecţional.

O unealtă ideală pentru gospodăria ţărănească

Actualmente se livrează întreprinderilor ţărăneşti din Răsărit motoare transportabile în număr mare, care pot fi folosite multilateral, de pildă ca maşină de şlefuit, de găurit, pentru tăierea spiralelor, ca foarfeci de tablă etc. Este o construcţie a întreprinderii AEG, care aduce mari avantagii gospodăriilor ţărăneşti în privinţa reparaţiunilor, căci adeseori nu se poate dispune de specialistul necesar.

Polital în loc de argint

Un giuvaergiu din Berlin a prezentat de curând lucrări artistice în argint, remarcabile prin frumuseţea lor. Dar argintul nu era... argint, ci un aliaj special din aluminiu, numit „polital". Produsele sunt mult mai uşoare decât cele din argint, ceeace la multe obiecte prezintă un avantagiu. Politalul se poate prelucra aproape ca şi argintul, are acelaş luciu frumos şi posedă avantagiul că nu se oxidează. Prin aceasta se oferă aliajului de aluminiu un nou şi bogat domeniu de întrebuinţare.

Electricitatea se poate centrifuga

Mult timp ştiinţa n'a ştiut ce este electricitatea. Astăzi se ştie că este o mişcare a celor mai mici particule, mult mai mici decât atomii, electronii. Pentru a ne da seama de „mărimea" acestora dăm următorul exemplu: dacă am îngroşa o foaie de hârtie până ce o pagină a ei ar atinge luna, cealaltă rămânând pe pământ, şi am mări electronul în aceeaş proporţie, el ar obţine abia mărimea gămăliei unui ac. Totuşi şi electronii prezintă o anumită massă, care este mai mare decât a 1800-a parte dintr'un atom de hidrogen. Intr'o centrifugă cu mare viteză se poate constata că electronul are într'adevăr o greutate, fiind supus deci şi el legilor gravităţii, lăsându-se într'adevăr centrifugat!

Bacterii de holeră în mărime uriaşă

Sub un microscop obişnuit bacteriile se pot mări în proporţii considerabile fără ca totuşi structura lor să apară bine vizibilă. Aceasta a reuşit-o ultra-microscopul electronic, care a permis să se obţină imagini de sute de ori mai mări şi mai clare. In colaborare cu Institutul Robert Koch din Berlin, Institutul de cercetare al întreprinderii AEG a reuşit să fotografieze bacterii de holeră în mărimi „uriaşe". Pentru prima oară s'a constatat existenţa unor corpuri anexe şi a unui înveliş pe care, pare-se, bacteria l-a părăsit sau în care a murit. In cele mai mici amănunte imaginile nu pot fi încă explicate, dar medicii şi cercetătorii au primit prin aceasta o nouă armă preţioasă în lupta contra boliilor.

Un muzeu al umorului

In oraşul Schoenpenstedt din Braunschweig, situat la marginea pitoreştei păduri Elms, se instalează acum [illegible] muzeu al umorului, dedicat lui T[illegible] Buhoglindă. Motivul acestei fondaţiuni este faptul că Buhoglindă s'ar fi născut în satul Kneitlingen din apropiere, petrecându-şi aci copilăria. Dar muzeul nu se va ocupa numai de păţaniile acestui bufon, ci va fi un muzeu al umorului popular german.

Premiile naţionale ale Spaniei pentru anul 1943

Secretarul pentru educaţia poporului spaniol a făcut de curând cunoscute temele pentru premiile naţionale ale anului 1943 „Francisco Franco" şi „José Antonia Primo de Rivera" pentru literatură şi ziaristică. Aceste teme sunt: pentru ziaristică „Spania şi Europa" şi „Spania şi Africo", iar pentru literatură o biografie a unui spaniol şi un roman.

Cercetarea geologică a Crimeei

De când peninsula Crimeia a fost ocupată de trupele germane, regiunea aceasta trecând sub administraţia Reichului, au fost începute aci cercetări ştiinţifice asupra formării deosebit de ciudate din punct de vedere geologic şi morfologic a „mării leneşe", numită „sivaş" sau „gnila". Aceasta, cea mai mare formaţie de acest fel din Europa este o parte de mare cu suprafaţa foarte plată, cu numeroase braţe, pe al cărei fund se formează straturi de sare, din cauza secetei acestei regiuni de stepă şi din cauza lipsei afluenţilor cu apă dulce. Astfel această „sivaş" este singura posibilitate în Europa pentru a observa formarea depozitelor de sare, aşa cum sunt, de pildă, acelea dela Trias.

Larvele produc sunete

Dr. Hugo Gontarski dela Institutul pentru cercetarea albinelor dela Universitatea din Frankfurt pe Main a putut constata că larvele de bondari produc anumite sunete. Larvele care atârnă de celulele fagurilor bondarilor, fac la anumite intervale cu partea din faţă a corpului nişte mişcări circulare. Din timp în timp, această mişcare este întreruptă, larva se strânge subit, mişcând capul de un perete al celulei fagurelui. Prin frecarea fălcii de pereţii celulei se produce un zgomot ce se poate auzi. Sunetul se repetă cam de patru ori, apoi reîncepe rotaţia corpului din faţă. Aceste mişcări ritmice sunt în legătură cu alimentaţia. Poate că sunt şi semnele pen[illegible], care dau hrana, că [illegible] au nevoie de alimente.

Șoaptele servesc numai inamicului. Nu-l ajuta prin răspândirea svonurilor. Există oameni lipsiți de caracter, care le cred.

Mama-românca

Este un mare adevăr că războiul face să cadă depe chipurile tuturor masca convenționalismului pe care o poartă mai toți oamenii în vremurile obișnuite. In fața marei arderi, care-ți pune atât de des moartea în față, omul își dă repede seama la ce se reduce viața, ce înseamnă viața, și atunci, ca într'o revelație, descoperă adevărata cale pe care ar fi trebuit s'o urmeze în viață, pe care n'a urmat-o, dar în fața căreia face acum legământ că o va urma. In viața noastră cea de toate zilele, viață bună, liniștită, în afara oricărei amenințări, prea adesea uităm datoriile de oameni. Cei mai mulți devin robi ai plăcerilor lor,—stomacul, luxul, risipa— și uită de adevăratele satisfacții, care pot veni numai pe calea spiritului. Războiul, cu toate greutățile lui, are darul să oprească pe om în loc și să-i strige: „Stai, privește în jurul tău și înțelege". I-am văzut pe toți cei întorși depe front cu o flacără ciudată în priviri, care-i flăcăra vederei dinăuntrul lor care au trăit cele mai sguduitoare emoții, cari, fiind la un pas de moarte, au înțeles ce-i viața, au învățat s'o prețuiască. Ei au revenit purificați, și nu numai privirea, dar parcă și glasul lor are altă căldură, altă tonalitate, și gesturile lor parcă nu mai sunt ca ale noastre. Ei s'au apropiat de marile taine pe care cei din spatele frontului nu le vor putea înțelege niciodată. Iată dece acești ostași poartă în prezența lor forța morală a încrederii, a voinței, a perseverenței, cu puterea de a transmite tuturor celor cu care vin în contact, care au și ei încrederea, voința și perseverența lor. Eroii au puterea de a-i dinamiza pe aceștia din urmă. Ei sunt apostolii unui fanatism care a privit moartea în față cu un dispreț fără margini, în convingerea că dăruindu-și viața pentru Patrie, îi vor scrie gloria și-i vor zidi veșnicia. Să fim demni de credința și de jertfa lor!

Țara de aceia dă mereu dovezi că vrea să fie la înălțimea fiilor ei de-acolo e lupta cea mare mai de seamă pentru destinul de mâine al Neamului. Unele din aceste dovezi ajung la cunoștința tuturor, circulă, se vorbește despre ele. Dar unele rămân necunoscute, deși sunt cele mai vorbitoare, fiindcă se nasc în mijlocul mulțimii celei mari care e adevărata temelie a neamului.

Vom aminti una, despre care unele ziare au vorbit în timpul din urmă: o mamă care și-a dat trei fii Patriei, — unul mort, unul mare mutilat, despre al treilea nu se știe nimic dela un timp; și ea, mama, se duce și-și dă sângele pentru transfuzii ca salveze viața altor ostași. Când nu mai are niciun fiu oare nu toți ostașii sunt fiii ei? Nu-i dăm numele acestei mame. E mama-româncă, adevărata mamă, un simbol care vine din trecut de peste veacuri și merge în viitor peste veacuri. In fața ei se'nchină Țara întreagă. Ne prosternăm sufletele cu mândrie și cu dragoste nemărginită. Ea a dat pe fiii care luptă astăzi; le-a dat și virtuțile, le-a dat și educația! Poate fi mândră de ei! Țara e mândră de ea! Cu astfel de mame și cu astfel de fii, Țara pășește cu încredere spre viitor.

Mihail Șerban

„ESTE O ILUZIE MORTALĂ, ACEEA DE A CREDE CĂ ARMATA ROȘIE AR PUTEA FI OPRITĂ DE LA ACTELE EI DE DISTRUGERE, DECÂT PRIN CALEA ARMELOR",

a spus d. general Pantazi, ministrul Apărării Naționale în conferința rostită, Duminică, la Radio-România

(Urmare din pag. I-a)

siei pe unde ne-a dus soarta războiului?

Războiul cu Rusia Sovietică, este mai greu decât alte războaie, tocmai pentru că armata roșie nu este o armată în sens european și pentru că ea nu respectă nici una din convențiunile internaționale cari caracterizează lupta civilizată. Ori și unde a ajuns această armată, ea a distrus tot ce era ierarhie sau calitate. Este o iluzie mortală, aceia de a crede că armata roșie ar putea fi oprită dela actele ei de distrugere altfel, decât prin calea armelor. Tratate, reguli internaționale, promisiuni, înțelegeri politice sau tradiții de umanitate sunt literă moartă pentru trupele sovietice și șefii lor politici. De aceia este un lucru absolut sigur, că numai armatele ce luptă astăzi în contra Rusiei comuniste pot stăvili a doua mare invazie asiatică ce amenință Europa.

Acum, în momentul de încleștare supremă a forțelor, privind acest aparat militar al Rusiei comuniste, sufletul ne rămâne neclintit în credința victoriei finale a dreptății. In fața colosului sovietic armata noastră, deși cu un material redus în comparație cu cel rusesc, a isbutit să înscrie în analele războiului victorii admirabile. Ca un nou David, armata română a lovit în Goliatul mult mai puternic decât cel legendar, care încerca să o strivească. Și lovitura a fost simțită.

De aceia, sovieticii caută prin propaganda lor neîntreruptă să ne îndepărteze din calea noastră dreaptă. Dar noi toți, avem convingerea că lupta noastră este cea adevărată. Nimeni nu o poate contesta.

Noi ne apărăm ființa națională, dreptul nostru la libertate și viață. In acest fel apărăm și civilizația europeană în contra acelora care o amenință, căci comuniștii ruși nu sunt decât niște imitatori ai formelor civilizației occidentale, imitatori cari neagă însă spiritul și distrug sursele de existență ale acestei civilizații.

Toate popoarele europene au fost de acord la un moment dat în a recunoaște pericolul reprezentat de acest val de ură și necesitatea de a ridica în drumul lui un baraj puternic, care să-l oprească de a pătrunde în Europa. Dacă astăzi unele din aceste popoare, din anumite interese, nu mai susțin acelaș punct de vedere, vina nu este a noastră ci a lor. Noi am rămas pe baricada adevărului și a justiției, fiindcă luptăm pentru Nația noastră și pentru civilizația lumii.

România a suferit invaziile și amenințările Rusiei începând încă din secolul XVIII-lea. Ea nu face astăzi decât să-și apere ca și în trecut, ceeace Justiția îi garantează, însă ceeace planurile unui vecin puternic îi amenință încontinuu Ca și Finlanda, România luptă numai pentru existența sa națională. Vrem ca hotarele să ne rămână întregi. Dar războiul nostru îndeplinește în acelaș timp și o funcțiune europeană, fiindcă suntem păzitorii gurilor Dunării. Noi împiedicăm împlinirea faimosului țel al politicii lui Petru cel Mare, care voia ca Rusia să ocupe acest punct strategic al economiei europene și să se îndrepte apoi cu toată greutatea spre Constantinopol. Alături de noi, marea noastră aliată Germania, apără însăș inima Europei de invazia anarhiei și a hegemoniei rusești.

Dacă însă sacrificiul nostru la porțile Răsăritului nu este înțeles de toți acei ce ar fi trebuit să susțină lupta civilizației, istoria va judeca mai târziu de partea cui a fost dreptatea. Noi avem datoria de a continua cu aceiași dârzenie și vitejie lupta. Suntem aliații unui mare popor, ale cărui țeluri de ordine, de naționalism și de apărare a civilizației coincid în totul cu alte noastre. Vom merge fără șovăire și până la ultima picătură de forță, alături de poporul german în lupta contra bolșevismului. Nimic nu ne va putea opri dela această datorie sfântă a Nației și a onoarei noastre.

Desigur că, un război nu se duce numai cu victorii. Trebue să înfruntăm cu calm insuccesele trecătoare și să știm să așteptăm momentul favorabil.

Să avem credință, căci dreptatea este de partea noastră. Avem norocul că războiul se duce departe de granițele Țării. In felul acesta, viața internă a României este ocrotită de loviturile teribile ale dușmanului. Cât de critică ar fi fost situația, dacă armatele noastre s'ar fi luptat tot timpul pe Nistru sau pe Siret cu un adversar atât de puternic. Intreaga Românie ar fi fost astăzi o ruină. Știm că depărtarea de Patrie aruncă o umbră pe sufletul românilor, dar acest războiu dus pe alte pământuri, salvează însăși ființa Țării și posibilitățile ei de desvoltare în viitor. Nu suntem dealtfel singurii cari luptăm peste granițe. Poporul Italian a trimis din țara lui îndepărtată și călduroasă, soldați cari luptă alături de germani și de noi pe câmpiile înghețate ale Rusiei. La fel au făcut și celelalte popoare.

Trebue să ne convingem cu toții, că în fața pericolului imens ce ne amenință, nimic nu este mai important decât isbânda finală contra comunismului și fiți siguri că pe aceea o vom avea, fiindcă aliații noștri sunt superiori inamicilor și fiindcă noi luptăm sub scutul lui Dumnezeu și al adevărului. De pe frontul scurtat care se stabilește în iarna aceasta, va porni în vară ofensiva amplă și decisivă a aliaților noștri. Pericolul care s'a apropiat o clipă de Europa va fi din nou înlăturat și viața își va putea relua ritmul ei normal și productiv. Voi, ostași glorioși ai Țării noastre, veți câștiga pentru mult timp un viitor liniștit Patriei și îi veți da astfel răgazul pe care nu l-a avut până acum, pentru a înfăptui progresul social pe care îl dorește.

La 25 de ani de aniversare a Armatei Roșii, la 25 ani de aniversare a atentatelor nenumărate contra oamenilor, a Bisericii și a civilizației, noi răspundem cu două mii de ani de persistență pe acest pământ național și cu conștiința nesdruncinată că, ceeace facem este spre binele țării, al urmașilor noștri și al civilizației care ne-a dat viață.

SOCOTELI GREȘITE LA MOSCOVA

Comunicatul Marelui Cartier German ține în curent zilnic opinia mondială cu mersul operațiunilor pe frontul de Răsărit.

Aceste comunicate vor sluji ca pildă istoricilor viitorului de lealitate, adevăr, precizie și mândrie națională. Nimic nu este ascuns, nici alterat. Situația militară este înfățișată în toată realitatea ei, iar sforțarea gigantică a trupelor germane și aliate este subliniată cu o îndreptățită și marțială satisfacție.

In aceste comunicate ceeace alcătuește valoarea lor și militară dar și morală este nesovăitoarea imparțialitate cu care este recunoscută forța combativă a adversarilor.

In nenumărate rânduri comunicatele Marelui Cartier German au stăruit asupra înverșunării atacurilor bolșevice la Stalingrad și la Don, asupra enormelor cantități de arme, de masse de oameni asvârlite în lupte, nemaicunoscute în decursul acestui războiu.

Ori, când cunoaștem apelurile repetate și pe un ton departe de a fi liniștit ale lui Stalin adresate aliaților săi, pentru a i se trimite de urgență tancuri, avioane, arme și munițiuni, când postul de „Radio Moscova" a difuzat până acum numeroase apeluri pentru reorganizarea industriei de război sovietice, lipsită de brațe și de materii prime — considerând toate acestea suntem îndreptățiți să tragem concluzia că materialul de războiu azvârlit acum în luptă de bolșevici este cel din urmă pe care îl mai posedă până la îndoelnica sosire a ajutoarelor cerute.

Pe de altă parte, când cunoaștem situația rezervelor de oameni ale sovietelor, mărturisite chiar de postul de „Radio Moscova": înlocuirea bărbaților în fabrici și uzine de războiu cu femei, înlocuirea până și a mecanicilor de tractoare agricole tot cu femei începând dela vârsta de 16 ani, — când forțele aliate au făcut prizonieri pe frontul Donului și în Caucaz copii între 16 și 18 ani, pușcăriași trimiși să lupte în linia I-a, trebue să considerăm excedentul de luptători sovietici pe frontul de Răsărit în adevărata lui lumină: Kremlinul și-a încredințat destinele celor din urmă forțe pe care le mai posedă.

Cum trebue atunci privite atacurile bolșevice de două luni încoace pe frontul de Răsărit? Drept o colosală și ultimă sforțare, drept o desnădăjduită năvală de oameni, o dementă risipă de material cu ajutorul cărora Stalin speră să disloce pe aliați din liniile înaintate, să obțină cu sacrificii extraordinare un rezultat pozitiv înainte de sosirea primăverii.

Ordinul lui Stalin: „...a ataca până la ultimul om și ultimul glonte"... este executat în toată sângeroasa și tragica lui semnificație. Dar asta nu va salva nimic.

Cine ascultă, citește sau vede material de propagandă inamică și-l răspândește, se pune în slujba dușmanului.

Deci: Luptă contra Propagandei inamice!

ȚARA ARE GRIJĂ

Una din preocupările de seamă ale guvernului Țării a fost — în momentele acestea mari pentru tot Neamul românesc — să asigure soarta invalizilor și mutilaților de războiu, ca și a familiilor luptătorilor de pe front.

Această sfântă datorie, cea mai nobilă dintre sarcinile pe care situația ne-a impus-o și-a găsit expresie fericită în decretul-lege Nr. 2.091 din 22 Iulie 1942, care în articolele 2 și 3, printr'o serie de dispozițiuni, asigură mutilaților, invalizilor și familiilor luptătorilor de pe front drepturile lor.

In armonie cu aceste reglementări s'au luat o serie de inițiative care să întregească opera de asistență națională a luptătorilor. S'au prevăzut înlesniri de tot felul pentru familiile celor de pe front, ale invalizilor și mutilaților, în legătură cu creșterea și educația urmașilor, aprovizionarea gospodăriilor, scutiri și amânări de impozite, plasarea celor în stare de a presta un serviciu la autorități de stat și întreprinderi particulare.

Generoasa inițiativă a înălțării la București a unui Palat al Invalizilor, la care contribue întreaga Națiune prin subscripțiuni, care au atins până acum sume foarte însemnate, este încă o verigă în lanțul preocupărilor pentru viteji ostași ai Neamului.

In curând, printr'o deciziune a Ministerului Apărării Naționale, se vor acorda ajutoare de întreținerea gospodăriei și familiilor tinerilor sub arme, rămase fără sprijin prin plecarea acestora la datorie. Deciziunea prevede largi categorii de îndreptățiți la aceste ajutoare.

Bineînțeles că toate aceste dispozițiuni în favoarea invalizilor, mutilaților și familiilor ostașilor de pe front se ridică la mari sume. Dar țara — adică fiecare român — le suportă cu bucurie, în credința că vitejii apărători ai Patriei merită cu prisosință grija de fiecare moment a noastră a tuturor, împreună cu dragostea și recunoștința.

Ostașii care și-au făcut datoria până la cel mai înalt sacrificiu de sine, cei care nemai putându-se întoarce pe front, rămân printre noi, copii scumpi ai Nației, care se apleacă înduioșată pe trupurile lor de eroi rănite și mutilate — ca și cei care luptă mai departe acolo la Răsărit, au înțeles însemnătatea dispozițiunilor care le vin în ajutor și au deslușit adâncul lor înțeles.

Severi cu ei înșiși acasă ca și pe front, însuflețiți de aceeași nedesmințită disciplină ostășească, răniții și mutilații de războiu slujesc printre noi drept pilde de cuminție românească — dar mai presus de toate ei înfățișează cu augustul lor semn de rănit, Eroul, — pildă și îndemn la fapte mari — chemarea vie și glăsuitoare a Națiunei acesteia prin veacuri asuprită și prin veacuri eternă în acest colț al Europei.

Procesul

Moş Ion Paraschiv e cel mai chiabur om din sat. Şi-i un om tare cumsecade. Dar iată că alături de pământul lui se aciuase de câtva timp un om rău la suflet care nu ştia ce-i omenia şi care căuta să-i facă tot felul de şicanii. Dar moş Ion, care ştia că dreptatea-i dela Dumnezeu, nu prea-l lua în seamă. Iată însă că azi aşa, mâine aşa, moş Ion s'a pomenit că vecinul ăsta îi tot tăiase în fiecare an câte ceva din loc, aşa că într'o bună zi se pomeni cu o bucată bună de loc furată de vecin.

Moş Ion, deşi ştia bine cu cine are de-a face, totuş s'a dus ca să-i spună cum stă pricina. Vecinul însă nici n'a voit să stea de vorbă. Atunci moş Ion s'a dus frumos la câmp, a dat, aşa după cum ştia el, cu pasul şi şi-a tras brazda pe unde i-o lăsase moştenire înaintaşii lui.

Vecinul rău n'a zis nimic. A tăcut chitic, dar l-a dat în judecată. Şi iacă pe moş Ion chemat la judecătorie cu citaţie în regulă. Ce să facă bietul om? S'a dus că n'avea ce face, cu toate că nu fusese neam de neamul lui chemat cu citaţie.

Ajuns acolo îşi cătă întâi de toate un avocat, deşi el avea dreptate, dar numai avocatul are drept să-l apere. Şi s'a dus şi el la unul pe care i-l recomandase învăţătorul satului.

— Domnule avocat, trebue să mă aperi. Că uite ce-am păţit!

Şi i-a povestit din fir a păr toată tărăşenia.

— Bun, taică, să te apăr. Dar vezi d-ta, ai făcut rău că ai intrat în locul lui. Trebuia să-l dai în judecată!

— Eu, taică? Săracu' de mine! Eu nu-s om de judecăţi!

— Altfel legea te condamnă... Matale ştii că noi singuri ca oameni nu ne putem face dreptate! Eu o să te apăr! Însă vezi matale... proces greu, nu pot singur... mai îmi trebuie un ajutor!

Moşul a cam văzut unde vrea el să bată, că nu era prost.

— Bine taică! Şi eu ştiu că doi boi trag mai bine la jug ca unul singur! Să-ţi iei un tovarăş! Şi cât o fi, 'oiu plăti!...

MOTIVUL

— Bine, Didino! Spuneai că ai să mă iubeşti toată viaţa!

— Vezi tu, dragul meu... nu ştiu cum să-ţi spun... Tu-mi eşti drag, însă unchiul tău, acela bogatul, prea trăieşte mult!

HAZURI

De ce?!

— Iubiţi copiii, domnule Ionescu?

— Foarte mult! Mai ales copiii altuia!

— Da? Atunci de ce nu vă însuraţi?

Între ele

— Mimi, bărbatul tău mai e gelos fără motiv?

— Nu! S'a schimbat chestia! Acum e gelos cu... motiv!...

Are dreptate

— Am primit o notă de plată în care trebuiau achitate 16 pălării! De ce atâtea? întreabă supărat d. Popescu pe soţia sa.

— Ca să-ţi dovedesc că nu sunt o femeie fără cap, aşa, după cum crezi tu!

Regrete

— Recunosc, domnule comisar! Am fost prea iute! Da! Ceasul rău!

— Va să zică recunoaşteţi c'aţi rupt umbrela în capul reclamantei?

— Da, recunosc şi-mi pare rău!

— Atunci regretaţi gestul, nu?

— Vă mai îndoiţi, domnule judecător? că, zău aşa, umbrela era nou-nouţă!...

Repede şi... sigur!

Pe bulevardul Elisabeta. Un domn opreşte pe un altul.

— Fiţi bun vă rog şi spuneţi-mi cum pot să ajung repede şi sigur la Văcăreşti?

— Simplu de tot: băgaţi mâna în buzunarul cuiva!

Sinceritate

— Când vom fi căsătoriţi, dragule, îţi voiu alunga toate grijile!

— Păi, draga mea, n'am nici un fel de griji!

— Atunci însă când vei fi bărbatul meu, vei avea destule! Să fii sigur de asta!

La teatru

— Ce-ţi veni, bărbate? Ai înebunit? Să dai la garderobă 500 de lei?

— Taci din gură, dragă! Nu vezi ce palton nou-nouţ mi-a dat în locul rablei mele?

Între prieteni

— Eu, dragă prietene, când fac vreo prostie, sunt primul care râd!

— Da? De-aia te văd toată ziulica râzând!

La ofiţerul stării civile

La ofiţerul stării civile se prezintă într'o zi un cetăţean oarecare.

— Bună ziua!

— Bună ziua.

— Ce doreşti d-ta?

— Păi, să vedeţi dv., da'nu ştiu cum să'ncep!..

— Atunci de ce ai venit?

— Mi-a spus un om să viu aici!...

— Bine, o fi ştiut omul ăla ceva! Ei, ia spune, ţi-a murit cineva?

— Daa! Tata! Tata a murit acum cinci ani şi mama apoi după el la doi ani.

— Pe urmă vreo cinci unchi, care nu mi-au lăsat nici un „cinci", nepoţi, nepoate... Da' dracu-i mai ţine minte?...

— Nu aşa, neică! Acuma dacă ţi-e murit ceva!

— Nu ştiu! Aveam o pisică, domnule, da' n'a mai venit! O fi murit sau o fi luat-o cineva, habar n'am!

— Nu domnule! Altceva!

— Altceva? Păi... ştiu eu? Poate norocu' să-mi fi murit că niciodată nu mi-a ieşit în cale.

— Atunci la ce-ai venit aici? Te însori?

— Iar? Dar' ce-am căpiat? Dv. nu credeţei că-i deajuns o nevastă? Să mai iau una? aoleo!

— Ascultă, dac'ai venit să-ţi pierzi vremea, află că noi nu putem face aşa ceva. Lasă-ne!

— Să vă las! Da' ce fac eu cu copilul?

— Care copil?

— Păi mi-a născut nevasta!

— Aşaa? Bun! D-ta eşti din Bucureşti?

— Get-beget! Din „Puţul lui Crăciun". Uite birăul populaţiei!

— Bun! De ce sex e copilul?

— Sex? Ce dracu-i asta? Vreun certificat nou?

— Nu domnule! Ce este: băiat sau fată?

— Băiat, domnule! E un ăla săplan şi suge ca un căpcăun.

— Să-ţi trăiască! Ce e nevasta d-tale?

— Ce să fie? Femeie!

— Ştiu eu că-i femeie, da' mai are vreo meserie? Ştie să facă ceva!

— Nu!.. Nu ştie să facă decât gălăgie!.. Şi copii! Că am vreo cinci!

— Bun! Când a născut?

— Eri...

— Martori ai?

— Martori? N'am! Păi ce? Trebuie martori?

— Lasă că o să mă fac eu martor.. Aşa! Stai d-ta jos!

— Stau, domnule! Că tare-s obosit!...

După o pauză.

— Ascultă, neică! Recunoşti copilul, nu?

— Să-l recunosc? Nu!

— Cum nu! Nu-i al d-tale?

— Ba da! Dacă e în grădina mea, se cheamă să e al meu. Dar nu-l recunosc domnule, fiidcă nu l-am mai văzut niciodată! Eri l-am văzut întâi!..

BOALA... LOR!...

El: ***Mă duc la farmacie să-ţi cumpăr ceva. Văd că eşti răcită! Prea tuşeşti rău!***

Ea: ***Nu! Las'o'ncolo de farmacie! Mai bine cumpără-mi un mantou de blană!***

AFACERI PERSONALE

— Am auzit că eri ai scăpat-o dela înnec pe soacră-mea!

— Da, domnule! E adevărat.

— Te rog pe viitor să nu te mai amesteci în afacerile mele personale! Ai înţeles?

CAMARAZI, INSEMNAŢI ZILELE ŞI ORELE EMISIUNILOR PENTRU VOI LA RADIO ROMÂNESC

Una din grijile noastre de căpetenie este să păstrăm cu voi o legătură neîntreruptă prin singurele posibilităţi ce avem la îndemână de a ajunge până la voi pe front — acest front îndepărtat de strălucitele voastre victorii până la ţărmurile Donului şi ale Volgei, până în câmpiile Crimeei şi crestele Caucazului — şi aceste posibilităţi sunt emisiunile de radio.

Le-am alcătuit cu chibzuinţă, astfel încât nimic în ceeace vă priveşte de aproape să nu fie dat uitărei şi în privinţa aceasta aveţi emisiunile Orei ostaşului şi ale Poştei Militare radio.

Iar glorioasele fapte de arme pe care zilnic le săvârşiţi laolaltă cu marii voştri camarazi germani şi italieni frăţia nesdruncinată de pe câmpul de luptă dintre ei şi voi ajunge la cunoştinţa voastră prin emisiunile Orelor ostăşeşti romåno-germane şi româno-italiene.

De aceea vă aducem la cunoştinţă ordinea în care aceste emisiuni au loc, pentruca să fiţi cu luare aminte la ele şi tot ce vă interesează să nu vă scape.

Iată această ordine:

I. ORA OSTAŞULUI

(se transmite pe Radio-România, 1875 m. lungime de undă Radio-Bucureşti 364.5 m., şi scurtă 32.4 m.)

Lunea, Miercurea, Sâmbăta de la orele 12—13.

POŞTA MILITARA RADIO

(se transmite pe aceleaşi lungimi de undă ca şi Ora Ostaşului)

In fiecare zi la orele 11.30—12 şi 17.30—18

Duminica de la 7.30—7.55 dimineaţa

III. ORA OSTĂŞEASCĂ ROMANO-ITALIANA

(se transmite pe aceleaşi lungimi de undă ca şi Ora Ostaşului)

In fiecare Marţi dela orele 12—13

IV. ORA OSTĂŞEASCĂ ROMANO-GERMANA

(se transmite pe aceleaşi lungimi de undă ca şi Ora Ostaşului)

In fiecare Vineri dela orele 12—13

V. ALTE EMISIUNI ROMANEŞTI

(se transmit pe 342, 1 m. lungime de undă)

In fiecare zi informaţii la orele 15.30

Muzică românească: Marţia ora 17
Joia ora 19
Vinerea ora 17
Sâmbăta ora 10

VI. EMISIUNI SPECIALE

(se transmit pe 391 m. lungime de undă)

In fiecare zi:
dela 12.20—12.30 informaţiuni
In fiecare Marţi:
dela 16.15—17 ora militară românească

INSEMNAŢI ZILELE ŞI ORELE EMISIUNILOR DE MAI SUS

Tehnicienii: eroi anonimi ai aripilor româneşti

Pe front, în liniile înaintate de luptă, armata aeriană funcţionează dela pilot şi până la comandant, ca o maşinărie uriaşă în care viaţa oamenilor se împleteşte armonios cu viaţa maşinilor. Această împletire de ritm şi de viaţă n'ar fi însă posibilă dacă în imediată apropiere a frontului n'ar exista o altă armată: aceia a tehnicienilor, eroii anonimi şi modeşti ai aripilor noastre. Intocmai ca la teatru, tehnicienii muncesc în culisele frontului, unde pregătesc şi încheagă osatura acestui gigantic spectacol la care cei din linia întâia participă ca protagonişti.

Un avion poate fi asemănat cu o mică uzină în care privirile se pierd printre sârme şi rotiţe. Pentru ochiul tehnicianului această uzină nu ascunde nici un mister. La fel ca un medic el cunoaşte toate piesele care alcătuesc oragnismul păsărilor metalice, ca şi dispoziţia lor în ansamblu. In încleştarea lor vijelioasă cu inamicul, avioanele sunt supuse şi ele aceloraşi riscuri ca şi oamenii. Cad, sau sunt lovite în măruntaiele lor gingaşe. Cântecul motoarelor nu mai este acelaş la un moment dat, pulsul uriaşei vietăţi e anormal, iar fâlfâitul inegal al palelor, reclamă neapărata intervenţie a tehnicianului. El trebue să cerceteze şi să afle defectele. El trebue să redea frontului în timpul cel mai scurt, avionul regenerat. Rolul tehnicianului este covârşitor, pentrucă legile războiului nu permit întreruperi, iar golurile trebuesc umplute imediat.

Biurouri fără „biurocraţi"

Depărtarea frontului de ţară a creiat nevoia imperioasă de a se amenaja ateliere de montaj şi reparaţii în apropierea liniilor de luptă. Treabă extrem de grea, aproape, imposibilă din cauza nenumăratelor probleme de transport, aprovizionare, amenajamente, etc. etc., care se pun. Dar războiul acesta ne-a ridicat pe noi românii deasupra multor probleme şi multe din inabordabilele imposibilităţi au devenit astăzi posibile. A trebuit numai să intervină spiritul organizator şi energia creatoare a unor comandanţi şi fanatismul patriotic a unei lumi de muncitori, pentruca aşa zisele spitale de maşini să ia fiinţă în inima Rusiei.

Acum totul e gata. Vizita noastră la atelierele din orăşelul N. a avut loc într'o după masă de iarnă plumburie. La comandament am fost primiţi şi orientaţi asupra instalaţiilor şi modului de lucru.

Un hangar imens, prelungit de o clădirea cu etaj, maculată în verdele trist al camuflajelor. Aici sunt instalate atelierele din N. clinica în care se refac aripele noastre, după aprigă luptă. Din afară se aud rafalele ciocanelor şi şueratul strident al aparatelor de sudură autogenă. Se lucrează cu sânge, cu o devoţiune şi un entuziasm, care umple rapoartele zilnice de realizări cu măreţe fapte de arme ale bătăliei tehnice, ce se poartă între om şi maşină, timp de 12 ore pe zi, între zidurile reci ale acestor ateliere.

Ne conduce, directorul atelierelor, dealungul tuturor atelierelor de reparaţii. Aici se refac bombardierele grele, aparatele uriaşe stau deacurmezişul hangarelor.

Mecanicii căţăraţi pe scările de montaj par nişte pitici robotind harnici să pregătească sborului de mâine pasărea de oţel.

Aici nu se cunoaşte odihna, nu există Duminică, nu se ştie ce este siestă, iar tabietul este numai amintirea vremurilor de pace. Lucrătorii se scoală la ora 4 dimineaţa, atunci când în Rusia încep să se arate zorile la capătul plumburiu şi trist al orizontului. Oamenii muncesc încontinuu până la ora 4 după amiază, când s'a întunecat deabinelea. Deabia dacă au o pauză pentru masă. Mâncarea fierbinte şi gustoasă în cele mai moderne condiţii e servită într'o sală de mese prietenoasă şi caldă. Se schimbă păreri, se dau directive şi apoi lucrul continuă în ritmul dinamic, cerut de nevoile frontului şi realizat de dragostea caldă a lucrătorilor pentru maşinile lor, de patriotismul lor de ostaşi în salopete.

Recorduri de muncă în războiu

In mod normal, munca trebue să se desfăşoare în anumite condiţiuni de linişte şi securitate. Lucrătorii atelierelor aeronautice de pe front lucrează sub primejdia bombardamentelor, într'un ritm care depăşeşte cu mult ceiace se realizează în uzinele din ţară. Chirurgia de urgenţă a avioanelor de luptă a realizat câteva recorduri, cari pot sta alături de cele mai vrednice fapte de arme ale sburătorilor pe front. A demonta două motoare de avion într'un timp de trei ore şi trimite a doua zi avionul cu alte motoare pe cer, este o măreaţă realizare tehnică, ce cinsteşte pe realizatorii ei. Aceasta s'a întâmplat în atelierele din N., într'o zi, când fiecare aripă românească trebuia să fie la datorie, deasupra duşmanului.

Este imposibil un asemenea randament, dacă nu există o sudură totală între oameni şi maşini, dacă deasupra lucrului înfăptuit nu pluteşte măreaţa conştiinţă a patriotismului. Aceasta o găsim aci pretutindeni, dela lucrătorul căţărat cu cheile lui complicate în imensa şurubărie a motorului, până la inginerul-ostaş, murdar până la ochi de ulei, robotind alături de oamenii lui, să dea gata cât mai repede lucrul necesar. Repede, repede... dar în acelaş timp corect, de o certitudine impresionantă. Aviaţia exclude cârpeala, improvizaţia. Asta o ştiu toţi de aici, este regula lor de lucru, deviza lor. Nimic nu e uitat, nimic lăsat la voia întâmplării, totul controlat, verificat, cercetat.

Ostaşi în salopetă

Ar trebui să-i numim pe toţi aceşti ostaşi ai acestei uzine, răsărită pe locul unde acum câteva săptămâni era hardughie, pustiită de bombardament şi roasă de igrasie. Acum totul străluceşte curat. In dormitoare paturile se aliniază corect, iar difuzoarele aşteaptă ora binemeritatului repaus de seară, spre a picura melodii din patrie. Totul e alb, prietenos cald. Doar sălile de montaj, imense, sunt reci. Monteurii îndură frigul, degetele lor abile se roşeşc de frig, dar ei continuă nestingheriţi lucrul lor, românească lor datorie de ostaşi.

Am spus că ar trebui să-i cităm pe toţi acei cari lucrează aici, ca într'un ordin de zi al celor meritoşi. Nu o putem face spre regretul nostru. Spaţiul nu ne aparţine numai nouă. Sunt atâţia eroi ai acestui războl: infanterişti, tunari, aviatori. Tehnicienii aripilor româneşti se alătură cu cinste lor.

Prin mâinile dibace ale maiştrilor, planul înfăptuit de şefii lor devine realitate, aripile obosite de luptă se întorc la năprazmica lor datorie, viguroase şi vii — purtând în ele entuziasmul celor ce le-au lucrat ca un duh de nouă viaţă.

Mecanicii, sudorii, lăcătuşii, tinichigii, pânzarii, tâmparii, vopsitorii, toţi acei cari fac parte din personalul tehnic al acestor ateliere, se întrec în a da ţării, în datoria lor de ostaşi, întregul dar al muncii lor. E o impresionantă cursă a patriotismului şi a perfecţiunii, care ar trebui să servească de pildă muncitorilor din întregul cuprins al ţării româneşti.

Serg. t.r. Mengoni
reporter de războiu S.M.P.
pentru Aeronautică

Bolşevicii îşi demască singuri minciunile

Printr'o propagandă în care zilnic se scormonesc noi minciuni, bolşevicii încearcă să amăgească pe soldaţii Axei, să treacă liniile şi să se predea lor, crezând că pot amăgi astfel pe cineva. Răspunsul pe care l-au dat întotdeauna soldaţii noştri a fost lovitura cruntă a armelor lor. Este însă demn de relevat cât de mincinoasă este această propagandă, din confruntarea unor texte, menite unele să amăgească sufletele slabe, iar altele să fortifice moralul luptătorilor sovietici, destul de slab după uriaşele pierderi suferite în cursul acestei sângeroase ofensive, rămase fără rezultat.

Pe deoparte este vorba de marile fericiri pe care Sovietele le rezervă trădătorilor, consideraţi în patria trădărei ca adevăraţii eroi. Manifestele acestea care sunt nişte monumente de prostie şi agramatism, se bat cap în cap, cu articolele incendiare pe care ziarele armatei roşii: Steaua Roşie şi Flota Roşie, le publică în fiecare zi sub semnătura tovarăşului Manuilski, care este se pare un fel de doctrinar al hoardelor bolşevice. In aceste articole intitulate de pildă „Ura împotriva duşmanului" citim între altele că nimeni nu trebuie să scape în cazul când armata roşie va triumfa. Acest apel la crimă priveşte în special pe unităţile care fac prizonieri sau capturează elemente din populaţia civilă. Mai departe acelaşi scriitor despre care aflăm că este academician, povăţuieşte pe soldaţi să nu aibe nici o cruţare faţă de inamic, chiar dacă acesta este scos din luptă, rănit sau dezarmat.

Asemenea îndemnuri nu sunt noi pentru armata roşie în care omenia este sinonimă cu slăbiciunea. Asmuţiţi ca fiarele, bolşevicii, nu au alt ideal căruia să-i închine credinţa, sufletele şi calităţile lor de luptători, numai ura brutală, pofta de sânge poate trezi instinctul războinic al acestor hoarde sălbătecite de mizeria anilor grei de regim comunist.

Apelând la cele mai josnice instincte, „intelectualii" sovietici, cred că vor întârzia ceasul cel negru al socotelilor. El nu va întârzia şi va fi de sigur mult mai greu să stăpânească aceste instincte criminale, îndreptate atunci împotriva acelor care le-au deslănţuit.

Acest ceas nu este însă departe.

Eroica acţiune a unui divizion de artilerie grea

In aprigile lupte duse de două Mari Unităţi de Infanterie, un Divizion de Artilerie grea a dat dovada celei mai bune organizări a tragerii şi conducerei focului.

Concentrarea focului a fost atât de bine executată, încât nici o unitate sovietică nu a putut ajunge la poziţiile infanteriştilor noştri.

Cu o preciziune fără pereche, Divizionul de artilerie comandat de un brav şi energic ofiţer, a redus la tăcere toate gurile de foc inamice şi a asigurat celor două Mari Unităţi de Infanterie siguranţa sectoarelor ce ocupau.

Gropile de obuz făcute de proectilele noastre s'au înfundat de leşurile bolşevice care căutau să scape cu fuga.

Comandantul unei Divizii, recunoscător pentru bărbăteasca intervenţie a acestui Divizion, l-a citat prin ordn de zi pe întreaga divizie şi l-a dat exemplu pentru ca să ştie toţi ostaşii şi ofiţerii cum şi-au făcut datoria viteji artilerişti ai Divizionului X.

Contribuţia artileriei în acest război este dintre cele mai remarcabile şi ea adaugă o verigă trainică la întregul lanţ al victoriilor celorlalte arme române şi germane.

COMANDANTUL UNUI GRUP DE BOMBARDAMENT ROMÂN

Nouri albicioşi şi imenşi se înalţă pe orizontul albastru al cerului. Stepa pare infinită. Sgomotele motoarelor aprinse umplu atmosfera. Dinspre răsărit se apropie de aerodrom un lanţ de avioane de-ale noastre. In fruntea lor aterizează un aparat într'un nour de praf galben. Este aparatul comandantului nostru care a sburat încă odată, ca de obiceiu, cu escadrila sa.

E un om voinic, îmbrăcat într'o haină de piele, cu o figură cu trăsături puternice, cu sprâncene groase deasupra ochilor negri. Se află în mijlocul celorlalţi camarazi întorşi dela luptă. In colţul gurii, nelipsita ţigare. Atitudinea sa este caracteristică prin simplitatea soldăţească.

Se află pentru a doua oară cu oamenii săi în lupta dela Răsărit. Anul trecut a făcut campania din Basarabia până la căderea Odesei. Cu toate că are piciorul uşor înţepenit, în urma unui accident de avion, a rămas un aviator entuziasmat. A participat mereu la toate zborurile unităţei sale. Intr'o misiune la Odesa şi-a continuat misiunea mai departe, deşi motorul luase foc şi era urmărit de patru aparate inamice de vânătoare. A participat anul trecut la 27 lupte şi a fost decorat cu „Steaua României" cu panglică de Virtute Militară, cu „Coroana României cu panglică de Virtutea Militară". „Virtutea Aeronautică" clasa Crucea de Aur cu două barete, „Virtutea Aeronautică în gradul de cavaler" şi „Crucea de Fier clasa doua".

Escadrila pe care o comandă a avut de luptat cu greutăţi imense dela începutul acestei campanii. A luat parte la luptele dela Stalingrad şi de pe Don, unde greutăţile pentru personalul sburător şi pentru personalul terestru au fost atât de mari. Eforturile oamenilor durau zi şi noapte. Dificultăţile provocate de climă cereau muncă şi grije. Aflaţi în luptă permanentă cu căldura, cu praful, cu ploaia, cu noroiul, trebuia un spor de grijă şi atenţie pentruca preţioasele maşini să nu fie deteriorate înainte de vreme. Totdeodată, temele de luptă ale escadrilei erau dintre cele mai grele. Câtă muncă se depunea de unitate poate să ştie numai cel care cunoaşte prin proprie experienţă dificultăţile infinite ale războiului din Răsărit. Comandorul nostru a izbutit în toată această multiplă activitate cu ajutorul colaboratorilor săi, realizând recorduri impresionante în sectorul său.

Grupul său de bombardament a fost scos în evidenţă cu laude, atât de comandamentul aviaţiei române, cât şi de comandamentul aviaţiei germane.

S'au adus jertfe grele de oameni şi material. Camarazi scumpi au căzut în luptă. Dacă s'au obţinut succese ori s'au consemnat pierderi, comandantul grupului a rămas un camarad între camarazi, soldatul cel mai plin de răspunderi printre alţi soldaţi. A trăit în aceleaşi condiţiuni cu oamenii săi, împărţind binele şi răul.

Este un soldat şi un sburător din pasiune şi din vocaţie.

Iosef Strobach
Reporter de război S. M. P.
pentru Aeronautică

Frământări de limbă

Capra calcă'n piatră,
Piatra se făcu'n patru,
Crape capu' caprii
Pe cum crăpă piatra în patru,

*

Calcă capra'n crinci
Crinci capra'n cinci,
Crăpați-ar ochii în cap
Capră
In cinci,
Cum călcași tu'n crinci,
De crăpă în cinci,

*

S'a desipiscupit
Ipiscupu
Din ipiscupie

*

Putină pritocitoare
Cu douăspreze pritocitori
Și cu alte douăsprezece pritocitori

*

Alaltă seară au venit:
Teri feti
Logofeti
Legară cai de coame
De coade,
De cuițe podului

*

Trec peste punte
Rup din toartă
In ting,
In ping
In pizma ma

*

Șapte sape
Late
Și-alte șapte
Sape
Late
Și-alte șap'
Sape
Late,
Douăzeci și una fac cu toate,

*

Fluture pe punte,
Fluture sub punte,
Fluture în punte,
Fluture peste punte

*

Am un bou breaz
Bârlobreaz,
Din cirada brează,
Bârlobrează
A bârlobezecellor

*

Porc pârlit
In pârte zace:
Pârtea pute
A porc pârlit

*

Colea'n vale p'un pietroi,
Se codobăturea o codobătură
c'un codobăturoi.
Codobăturoi codobăturea
Pe codobătură;
Codobătura nu codobăterea
Pe codobăturoi.

*

Șiricoi, șerpulet
Șade'n vârf de rugulet
Rug rupe,
Rug rumegă,
Rumegătura de rug înghite

*

M'am bucurat
De bucuria
Cu care s'a bucurat
Bucura lui Bucur
Când a venit Bucur
Bucuros
Dela București,
Bou breaz bârlobreaz,
S'a mestecat în boii bârlobrezenilor,
Lesne a zice bou breaz, bârlobreaz;
Anevoe a desbrezi brezitura boului breaz
Din boii bârlobrezenilor.

*

Opt putini pritocitori,
In fundul pritocitorilor,
Șed puii privighetorilor,
Ce vas bun, ce varză bună
Ce pritocitoare bună.

*

M'a trimes foarfeca,
Să caut pe mama,
Să-mi izmenească niște croițe.
Să fiu Paști în ziua de gala

RECUNOAȘTERI MORALE

Trecând dincolo de hotarul nostru dela Răsărit, Românii au luptat mult, mult departe de țara și idealurile lor, dar lupta lor a fost una dintre cele mai strălucite din istoria războaielor. Ani dearândul am căutat să ne facem cunoscuți peste hotare, ani dearândul am cheltuit bani buni și am irosit energii, și tot în pânza tăcerii am plutit în întreaga Europă. Astăzi, omenirea are alte credințe despre noi, suntem socotiți în altfel, ne-am câștigat dreptul la viață prin eroismul întregului neam. Eroismul românesc este, astăzi, un fapt bine cunoscut, fără ca să-l fi trâmbițat oficialitatea noastră. Eroismul românesc fiind cunoscut pretutindeni, în alt chip suntem judecați și noi.

Am trecut un examen greu și cu largi consecințe pentru viitor. Lupta noastră din răsărit se deosebește de celelalte războaie purtate de Români. Inainte am luptat pe pământul românesc, am dus un război defensiv, în fiece clipă vorbindu-ne glasurile trecute ale pământului pe care luptam vorbindu-ne casa noastră, copiii noștri, nevestele noastre. Era o încordare supremă de apărare imediată a însăși existenței naționale. Atunci, îndemnurile de luptă erau mai lesne de pătruns în suflete, ne luptam pentru scopuri înțelese de oricine. Astăzi, dupăce am trecut Nistrul, hotar de neam, am mers mai departe, am pășit dincolo de idealurile cântate de poeți, visate de noi, învățate prin școală. Și totuși, eroismul românesc a fost fără margini. Lupta noastră a fost aceea dusă pe meleagurile strămoșești, a fost o încordare supremă venită din ce are mai trainic, mai demn, mai sănătos, nația românească. Pretutindeni în marile bătălii din Răsărit, contribuția românească a fost dăruită cu prisosință. A fost dăruită de soldat, de țăranul nostru luat în derâdere de opincar, sau mămăligar, de orășeanul nostru, luat și el în derâdere ca filfizon. Lupta a fost uriașe, iar noi am apărut în toată sinceritatea sufletului de Român. Când un om luptă fără să se mai gândească la viața sa, a făcut dovada celor mai înalte însușiri lăsate de Dumnezeu în sufletul omenesc. Nu poate fi jertfă mai mare, mai largă, mai sfântă, de cât să te rupi de ai tăi, de casa ta, de idealurile tale, de viața dragă care îți surâdea în ani prin ce are ea mai plăcut, mai strălucitor. Miile de Români așa au făcut, dincolo de deosebirile de clase, de concepții, de ocupații sociale. Alături de țăran s'a sacrificat orășeanul. In fruntea ostașilor au căzut ofițerii. Apărând pe cei de jos, s'au înălțat cărturarii, acei oameni âmizi crescuți în birouri, în mijlocul cărților, crescuți în mâini cu to-cul, nu cu arma. Nu se poate o mai splendidă solidaritate de neam, o întrepătrundere a claselor sociale, decât în sacrificiile aduse de noi, Românii, în actualul război. Țăran și orășan, boier și sărac s'au luptat cot la cot, fără deosebire, egali, așa cum suntem toți în fața morții. Este o rară și splendidă înfrățire a neamului, dincolo de care nu se poate înălța nimic mai măreț, mai pilduitor.

Aceasta este starea de fapt pe care o auzim cu înfrigurare dela toți cei ce vin din fundurile slavismului pentru care nu avem cuvinte, ca orice faptă măreață ele rămânând deasupra puterilor noastre de expresie.

Războiul din Răsărit este un examen dur al nației. El ne deschide ochii asupra stărilor sufletești ale neamului, ne face să ne măsurăm cuvintele. Când un om știe să moară e o dovadă că societatea căreia îi aparține este perfect sănătoasă. Noi judecătorii semeți de prin gazete sau moralizatorii de meserie, ne-am înșelat confundând faptele de suprafață cu realitățile tăinuite ce nu se deschid decât pentru puțini clar văzători. Este singura concluzie a unui examen aspru. Dar este un fapt de pozitivă energie românească, în fața căreia ne închinăm cu sfințenie.

Barbu Theodorescu

DESPRE LUCRURI ȘTIUTE ȘI NEȘTIUTE

CÂT SE INTINDEA ȚARA ROMÂNEASCĂ IN TIMPUL LUI MIRCEA. — Documentele lui Mircea ne arată întinderea stăpânirii sale. In hrisovul cu data adăogată mai târziu, 1387, în realitate însă din anii 1402—1408, referitor la mânăstirea Cozia, Domnul poartă următorul titlu de factură imperială: „Eu cel întru Hristos Dumnezeu binecredinciosul și bine cinstitorul și de Hristos iubitorul și singur stăpânitorul Ion Mircea, Mare Voevod și Domn, cu mila lui Dumnezeu și cu darul lui Dumnezeu stăpânind și domnind toată țara Ungro-Vlahiei și părțile de peste munți, încă și spre părțile tătărești, și Amlașului și Făgărașului herțeg, și Banatului de Severin Domn, și de amândouă părțile de peste toată Dunărea până la Marea cea mare și cetății Dârstorului stăpânitor".

Acest titlu a lui Mircea a reprezentat o realitate. Dacă alți monarhi înșirau, în titlurile lor, ținuturi pe care nu le mai stăpâneau de mult — e cazul cu regele vecin al Ungariei — dacă în alte cancelarii enumerarea unor posesiuni era o amintire a trecutului, nu tot așa s'a întâmplat la noi; Mircea a stăpânit efectiv ținuturile pe care le amintește titlul său. Banatul de Severin l-a avut dela începutul domniei sale până spre sfârșitul ei. Dovezi documentare există pentru anii 1390, 1308, 1407, 1412. Amlașul și Făgărașul au fost de asemenea în posesia lui. In cel de al doilea ținut, în Făgăraș, el face donațiuni sau întăriri de moșii în 1391, în 1400 și 1417. „Părțile de peste munți" dacă nu sunt cumva o denumire generică pentru cele două ținuturi precedente, atunci trebue să se refere la pământul pe care Mircea îl stăpânea în Ardeal, dealungul vechei frunarii a Olteniei și Munteniei, dincolo de cumpăna apelor. Fiindcă — fapt care se cunoaște mai puțin — nu numai în Moldova a avut loc o întindere înainte, treptată, a pajurilor imperiale, austriace, dar și în Țara Românească s'a produs aceeași încălcare. Vechiul hotar dinspre Ardeal nu corespundea pretutindeni cu linia de cele mai mari înălțimi ale munților, ci trecea, în multe locuri, și dincolo de ea, pe versantul nordic al Carpaților. Astfel, de pildă, noi am stăpânit și isvoarele Jiului, dincolo deci de trecătoarea dela Surduc. Poate la aceste ținuturi să se refere „părțile de peste munți" ale titlului lui Mircea. „Părțile tătărești" erau ținuturile dinspre răsărit cuprinzând însemnatul port al Chiliei, numite mai târziu, tocmai din cauza acestei stăpâniri a Domnilor munteni, scoboritori ai întemeietorului, Basarabia. „Amândouă părțile de peste toată Dunărea, până la marea cea mare" însemna stăpânirea asupra Dobrogei. Dunărea curgea, cam din dreptul actualei frunarii, din dreptul Turtucaei pe pământ românesc. Mai înainte, Dobrogea fusese a unui despot cu numele Dobrotici care o primise împreună cu orașele depe țărmul mării, până la Mesemvria, la sud de Varna, dela împăratul bizantin. O mare parte din moștenirea lui Dobrotici a trecut asupra lui Mircea care, în două documente latine, din 1390 și 1391, se intitulează chiar în acest fel: „Terrarum Dobrodicii despotus". Dârstorul — Silistra de azi — va fi și el câștigat, dar — după cât se pare — în alte împrejurări: de aceea și apare în titlul domnesc ca o entitate deosebită, separată de restul posesiunii transdanubiene. Unii istorici au crezut că Mircea n'a stăpânit efectiv această însemnată cetate. Răspunsul cel mai bun îl constitue chiar documentul menționat al Coziei din 1402-1408 în care Domnul Muntean poruncește căpeteniilor Dârstorului să respecte și să păzească dreptul de pescuit în bălțile de prinprejur, drept ce fusese dăruit mânăstirii.

Din toate acestea reiese clar că Mircea a stăpânit în realitate ținuturile pomenite în impresionantul său titlu. Autoritatea lui se întindea dela Porțile de fier până la Chilia și dela apa Oltului, la miazănoapte de Făgăraș, până la țărmul Mării. Este suprafața cea mai mare pe care a avut-o în cursul istoriei sale Țara Românească.

• •

VOEVOD. Grupările românești în evul mediu, începând dela o epocă ce nu se poate determina, stau sub ascultarea Voevozilor (cuvânt de origină slavă = căpetenie, stăpânitor), cari în Ardeal înainte de cucerirea maghiară și în Țara Rom. înainte de alcătuirea Statului (sec. 13) erau stăpânitorii unei regiuni, capi ai knejilor și conducători ai poporului (ereditari sau aleși). — Insemnătatea Voevozilor fiind foarte inegală în timp și după loc, trebue să distingem categorii ai celor ce purtau acest titlu: 1. Voevozi mari, Domni cu drepturi suverane ca Voev. Țării Rom. și mai târziu ai Mold. 2. Demnitar (guvernator, dux, duce, al cărui nume erea rămas dela ai vechilor stăpânitori români) al Regelui Ungariei; Voevodul Transilvaniei (sec. 12—16). 3. Voev. regionali (comiți), depinzând de Rege, ca în Maramureș; și 4. Voev. locali, pe districte, grupe de comunități, uneori numai căpetenii de sate, simpli nobili, în Transilv. și Banat.

In ȚARA ROMÂNEASCĂ documentele nu se descoperă voev. decât în sec. 13 ca stăpânitori de teritorii importante (1247), predecesorii imediați ai Domnilor, voevozi suverani dela începutul sec. 14 „Voevod al Țării Românești" și „Voevod al Țării Moldovei" erea titlul oficial al Domnilor dela întemeerea statelor (s. 13 și 14). In prescurtare populară se zicea „vodă" (v. Domn și Titlu domnesc).

In ARDEAL și Banat, aflăm în sec. 12—15 pe de o parte unii voevozi ca cei din Maramureș, conducătorii sau comiții Românilor din unele regiuni, — pe de alta capi de așezări mai mici (câteva sate) ținând de comitele regesc. Sub ascultarea lor erau cnejii (Judecătorii satelor).

• •

ȚAMBLAC, Grigore. Cleric trimes la 1401 la Moldova de Patriarh pentru trebile bisericei („mare dascăl al bis. Mold."). Apoi mitropolit de Kiew. A luat parte la conciliul de la Constanța. — Ioan T., ambasadorul lui Ștefan Vodă la Dogele Veneziei, 1477.

SOCOTELI DE PETRECERI

RASPUNSUL SOCOTELILOR DIN NUMARUL PRECEDENT

60. In loc de piese punem cifra. Se sare 5 peste 8, 9 3, 1; 7 peste 4;

6 peste 2 și 7; 5 peste 6 și problema e rezolvată.

61. Socotit matematic cifra 666 kgr. Pluta cântărește o zecime din greutatea unui volum egal de apă (intră în apă 1,9). Un volum de apă de mărimea unei sfere de 2 m. diametru cântărește 4060 kgr.

62.

63.

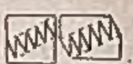

64. PROBLEMĂ GRAFICĂ

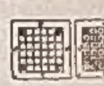

Avem în față două cartoane, a și b. Fiecare are 36 casete. Dacă hașurăm pe b o casetă, putem întrebuința cartonul b ca șablon pentru cartonul a: așezăm latura 1 pe 1 și însemnăm colțul hașurat apoi 1 pe 2 și așa mai departe, cele 4 colțuri.

Dar, arătați dv. cari casete din cartonul b trebuesc tăiate (hașurate) pentruca prin 4 învârtiri ca mai sus, să putem vedea toate casetele cartonului a? Condiție: casetele tăiate să nu fie alăturate. Cel mult colțurile se pot atinge

*

65. DAR

Moș Glumici se plimba cu Demostene, cel mai mare dintre nepoții lui. Era noapte frumoasă cu lună și erau bine dispuși.

— „Am deoparte vreo 10.000 lei și ți-aș da din ei ceva pentru vacanța ta; — ți-aș da cât vezi tu acum din lună".

Demostene se uită pe cer — era lună plină — și zise, cu gândul că-l face praf pe Moș Glumici:

— „Bine, dă-mi o parte din sumă precum este porțiunea de pământ luminată de soare pe timp senin, față de porțiunea care-i în acel moment în umbră.

Cât cerea?

*

66. BANII DE HÂRTIE

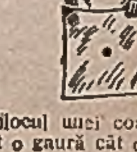

In mijlocul unei coale de hârtie s'a făcut o gaură cât o piesă de 20 lei

Faceți să treacă prin ea, fără să se rupă marginile, o piesă de 250 lei.

*

67. ALFABETUL

Unui prieten care-și bătea joc de pasiunea lui Moș Glumici pentru probleme, el i-a spus: — „Du-te acasă, schimbă între ele literile alfabetului de câte ori e posibil și apoi vino să-mi arăți rezultatul"

Prietenul a plecat zâmbind, dar până azi nu s'a întors. Deee oare?

Reportajele Zilei

Din țară — Din străinătate

OFIȚERI DECORAȚI CU ORDINUL „MIHAI VITEAZUL" CLASA III-A

Majestatea Sa Regele la propunerea d-lui Mareșal Antonescu ca urmare a inspecției făcută trupelor pe front în zilele de 5—12 Februarie 1943 de către d. ministru al apărării naționale, a binevoit să confere „Proprio Motto" ordinul „Mihai Viteazul" clasa III-a următorilor ofițeri generali, superiori și inferiori, din armata română și germană cari s'au distins prin fapte de arme deosebite, săvârșite în fața inamicului pe câmpul de luptă:

General Schleinitz Siegmund, colonel John Wilhelm, general Schmidt Carol, colonel Petrescu Tocineanu, colonel Teodorini Cornel, lt.-col. Dancovici Alexandru, lt.-colonel Vișineschi Alexandru, maior Enescu Ioan, maior Savel Gheorghe, maior Baicu Teodor, maior Ciuhureanu Nicolae, maior Petreanu Ioan, căpitan Anineanu R. Victor, căpitan Iliescu D. Emil, căpitan Crețulescu Vasile, căpitan Ionescu Lucian, căpitan Dabija I. Nicolae, locot. Condrea Ioan, locot. Stănescu Ioan, locot. Bălașa Alexandru, locot. Mihăilescu Paul, locot. Cinteza Simion, locot. Udrică Victor, sublt. Dănescu Ioan, sublt. Jitianu Alexandru, sublt. rez. Frihel Aurel, sublt. rez Boldea Iosif, sublt. Vișan Ioan, sublt. Bedeanu Constantin, sublt. Vulpe Ștefan, sublt. Niculescu Const., sublt. rez. Botocan Victor, sublt. rez. Cojan Grigore

Șezătoare pentru răniți

Școala primară Nr. 30 de fete din Capitală a organizat o șezătoare la spitalul de răniți Z. I. 352.

După programul alcătuit din cântece și poezii patriotice, micuțele eleve au împărțit răniților cozonaci, prăjituri, bomboane, țigări și cărți poștale.

Fapte românești

Sufletul românesc a fost întotdeauna înțelegător la nevoile celor lipsiți. Acțiunea de ajutorare a familiilor nevoiașe ale apărătorilor drepturilor Patriei, capătă un înalt tâlc național când vedem din rezultatul apelului dela 21 Februarie a. c., de „Ziua ostașului". Astfel, rezultatul din județul Argeș se ridică la 3.980.000 lei, arătând într'adevăr o mare creștere față de colectele dinainte, când Argeșul a răspuns cu 1.459.280 lei — la 1 Noembrie 1942, și 917.215 — la 6 Decembrie 1942.

*

D-na Maria Garabet văduvă, domiciliată în comuna suburbană Marele Voevod Mihai, din proprie inițiativă a luat sub ocrotirea ei cei 4 copilași ai soldatului concentrat Profeanu Constantin.

Copiii, rămânând singuri, în urma morții mamei lor au fost îngrijiți de această bună și mărinimoasă doamnă.

Această faptă creștinească pornită dela o văduvă cu mijloace modeste de trai merită a servi de exemplu în vremurile de azi.

Serbări ostășești

Duminică dimineață a avut loc la un Regiment de Gardă din Capitală o reușită serbare ostășească. Festivitatea s'a desfășurat în Casa Ostășească a Regimentului în fața d-lui colonel comandant Ștefan Opriș.

Programul frumos și variat a început cu Imnul Regal, „Deșteaptă-te Române" executat de fanfara Regimentului.

La sfârșitul serbării, d. col. comandant Ștefan Opriș a ținut să mulțumească și să strângă mâna fiecăruia dintre interpreți, asigurându-i și pe viitor de tot concursul său pe tărâmul cultural și artistic, pentru continuarea tradiției și menirei casei ostășești a acestui brav regiment de gardă.

Deschiderea cursurilor unui institut al surorilor de caritate

In prezența I. P. S. S. Patriarhul Nicodem, a d-nei Maria Mareșal Antonescu, a d-nei Elena dr. C. Dănulescu și a d-lui ministru dr. C. Dănulescu, a avut loc la Mânăstirea Țigănești, inaugurarea Institutului „Sf. Fecioara Maria" a surorilor de caritate, menite să îngrijească bolnavii din spitalele și dispensariile Casei Naționale a asigurărilor sociale.

Adresându-se întregei asistențe, I. P. S. S. Patriarhul Nicodem a rostit următoarele:

„Intre viața călugărească și aceia a surorilor de caritate nu există nici o deosebire. Ele intră deadreptul în statul călugăresc ale cărui discipline se bazează pe principiile stabilite ale Sfântului Vasile care zice: călugărul și călugărițele să fie pe pământ în slujba lui Dumnezeu ceiace sunt îngerii în cer. Și, între celelalte sarcini, Sf. Vasile a mai spus: îngerii din cer au aripi, și trebue ca și cei de pe pământ să aibă aripi, aceasta înseamnă ca pământenii să-și facă aripi din rugăciune și muncă.

Călugărul și călugărița trebue să se roage, să muncească și să-și facă din aceste principii aripi cu care să se înalțe în fața lui Dumnezeu".

Puterea jertfei

Ca un omagiu adus jertfei de sânge al bravilor noștri ostași ce luptă pe îndepărtatele câmpii ale răsăritului, primarul Capitalei, a hotărît ca viitoarea activitate artistico-culturală a Ateneelor populare din Capitală și suburbane să se desfășoare într'un cadru de înaltă sobrietate preamărindu-se jertfa sublimă a eroilor noștri ce scriu, acolo departe, istoria neamului, cu spada și cu scump sânge românesc.

La înălțimea acestei jertfe, trebue să ne ridicăm cu toții. D. primar general a dispus ca până la sărbătorile Paștelui, să se țină un ciclu de conferințe, intitulat: „Puterea Jertfei".

BOLȘEVICII ȘI FINLANDA

Ce spunea altădată d. Churchill despre aliații lui de azi

Pentrucă ambasada sovietică dela Londra a publicat o cărțulie prin care cere pedepsirea guvernului finlandez și a personalităților politice din această țară de către un tribunal bolșevic, și pentru că anglo-americanii rămân nepăsători în fața acestor amenințări, se reamintește ce spunea d. Churchill, aliatul de astăzi al lui Stalin, în anul 1939 — 1940, când armatele roșii s'au năpustit asupra micei și bravei țări dela Nord. Iată ce spunea d-sa:

„Serviciile aduse de Finlanda omenirii sunt uimitoare. Numeroase iluzii făcute asupra Uniunii Sovietice au fost spulberate în aceste două săptămâni de luptă dârză din Extremul Nord.

Apare din ce în ce mai limpede faptul cum știe bolșevismul să pustiască și să distrugă sufletul unei nații și cum face ca oamenii să fie înfometați și ordinari în timp de pace, pentru ca în timp de războî să fie urîți și demni de dispreț.

Prin atacul său asupra Finlandei eroice, Uniunea Sovietică arată lumii întregi pustiirea pe care bolșevismul o aduce în substanța orcărei națiuni, îmbolnăvind-o mortal sufletește și și moralicește".

Dar și mai de mult, în anul 1919, d. Churchill lua apărarea Finlandei care vroia să fie stat independent:

„Armatele bolșevice mărșăluesc pentru hrană și furt și în calea lor se află numai state mici și slabe.

Dacă Germania va fi doborîtă de această ciumă bolșevică, fie prin slăbiciune internațională sau printr'o adevărată invazie, atunci ea va fi prefăcută în bucăți".

Pe când Germania a pășit la luptă împotriva acestei primejdii anunțate de d. Churchill ca amenințătoare pentru Europa, Anglia condusă de acelaș domn Churchill s'a aliat tocmai cu această primejdie.

Din cercuri germane s'a declarat că Anglia și conducerea sa nu vor scăpa nepedepsite pentru această crimă.

Impotrivirea bandelor comuniste din Bosnia a fost sdrobită

Telegramele anunță că o nouă acțiune de încercuire este în curs în Bosnia Occidentală contra bandelor de comuniști.

In mai multe sectoare s'a reușit să se sfarme în mod complet rezistența înverșunată a acestor bande, iar în alte sectoare mulți comuniști au fost siliți să se retragă în păduri foarte dese și în masivi muntoși.

Dela începutul acestei acțiuni, comuniștii au pierdut peste 5.000 de morți și tot atâția răniți.

Până acum au fost eliberate de sub teroarea comunistă localitățile Sluni, Bihac, Bosnisch-Petrovac, Clițuc, Koredica, Udbinaudbina și Lagac.

Mai multe depozite importante cuprinzând arme, muniții și alimente au fost capturate.

Bandele comuniste renunțaseră în parte la vechea lor tactică de gherilă. Ele au încercat în unele locuri să apere cu detașamente compacte puncte izolate, dar nu s'au putut menține vreme îndelungată și au fost respinse în regiuni sărace, neavând chiar nici apă.

După metodele lor comuniste obișnuite, aceste bande au distrus în fuga lor sate și orașe, incendiindu-le.

Primejdia care pândește Spania, Portugalia și Franța

Ziarele din Madrid au divulgat o circulară secretă a lojilor masonice din Peninsula Iberică prin care se dau asigurări că, în caz de victorie anglo-saxonă, Spania, Portugalia și Franța vor fi supuse regimului democratic sub patronajul englez și, în consecință nu ar avea de ce să se teamă de bolșevism.

Ziarele atrag luarea aminte că tocmai democrația este aceea care a deschis porțile bolșevismului în Franța, Portugalia și Spania. Republicanii democrați spanioli au fost curierii bolșevicilor, care au asasinat pe Calvo Sotelo, au masacrat preoții și credincioșii.

Democrația nu este sentinela care păzește, este portarul care introduce comunismul. Experiența aceasta a fost deja făcută.

Pe scurt, ziarele spaniole și portugheze scriu că deoarece anglo-americanii voesc să dea acestor țări libertăți, ele nu cer altceva decât să aibă libertatea să-și salveze viața lor, împotriva celor ce o amenință cu moartea. Ele voesc libertatea pentru care au murit martirii lor. Libertatea de a nu deveni bolșevici.

Nu mai vor să rămână în „Raiul bolșevic"

Așa de bine este în „Raiul bolșevic" încât populația civilă din zonele evacuate de trupele germane se refugiază în mare parte cu acestea.

Nesfârșite coloane de refugiați străbat șoselele Ukrainei spre Vest. Pe jos sau în căruțe trase de cai, mii de oameni merg încet ziua și noaptea spre zone liniștite, uitându-se speriați în urmă.

Populația din Bazinul Donețului, din regiunea Cubanului și din Nordul Caucazului, îngrozită la gândul că ar mai putea rămâne sub regimul bolșevic, lasă satele pustii și pleacă.

Bătrâni, femei și copii declară: „Mai bine murim decât să mai trăim sub regimul sovietic".

Sunt cuvinte cari se aud pe buzele tuturor și care măresc ura împotriva căpeteniilor bolșevice, care au trudit până la sleire populația civilă, sau au împuținat-o prin masacre, asasinate și deportări.

Cei refugiați își arată toată recunoștința față de trupele germane pentru modul cum au știut să se poarte cu ei chiar atunci când ar fi trebuit să aibe altă atitudine.

Nesfârșitele convoaie de refugiați înfățișează cele mai vădite mărturii că sub regimul comunist nimeni nu are asigurată existența.

MÂNA MOSCOVEI

In legătură cu ultimele atentate din Bulgaria, prefectura de poliție din Sofia a publicat următoarele:

In ziua de 8 Februarie, un lucrător care activase împotriva comunismului, a fost asasinat de un bărbat și o femee.

La 13 Februarie, generalul Lukoff a fost ucis de un bărbat și o femee cu acelaș revolver cu care fusese asasinat și lucrătorul în ziua de 8 Februarie.

La 16 Februarie, un funcționar de poliție a fost asasinat în mod laș.

In ziua de 17 Februarie, a fost găsit material explosiv lângă gara Serdika, așezat pe liniile de cale ferată. Prefectura de poliție are anumite informațiuni și știe că aceste acțiuni au fost făptuite de teroriști proveniți din cercuri comuniste.

Scopul urmărit este de a se crea tulburări și de a săpa sentimentul național al populației.

Prefectura de poliție cere tuturor cetățenilor să o ajute pentru a aresta acest grup de teroriști și de a putea pune mâna pe vinovat, punându-l în imposibilitate de a mai aduce vreo atingere siguranței statului.

Toți cei cari vor contribui la descoperirea autorului acestor atentate vor primi o recompensă de 300.000 de leva.

Activitatea guvernului Finlandei în anul 1942

Guvernul finlandez a prezentat Parlamentului o dare de seamă asupra activității din anul 1942.

In această dare de seamă se spune, între altele, că prima grijă a ministerului afacerilor străine este întărirea relațiilor internaționale ale Finlandei. Războiul defensiv împotriva Rusiei Sovietice este în plină desfășurare. Relațiile Finlandei cu Germania sunt neschimbate în cadrul luptei ce se duce împotriva inamicului comun. In domeniile economic și cultural s'au realizat mari progrese. Schimburile comerciale dintre Finlanda și Germania au sporit în favoarea Finlandei.

Finlanda a primit aprovizionări și din partea României și Slovaciei, adică celor două țări care și ele luptă împotriva bolșevismului.

In ce privește relațiile cu țările nordice, Suedia ocupă primul loc.

Ajutorul primit de Finlanda din partea Suediei, este subliniat cu deosebită recunoștință.

ULTIMELE ȘTIRI

INTERNE

151 de voluntari au plecat în Ianuarie pe front

Tot mai mulți voluntari cer să plece pe front cu încredințarea că astfel îndeplinesc o mândră datorie.

Iată că, în cursul lunei Ianuarie, o sută cincizeci și unu de suflete, închinate Patriei, pentru rosturile cele mai alese, au luat drumul Răsăritului, spre tranșeele care trebuie să oprească puhoiul bolșevic, dușmanul neîmpăcat al liniștei și al libertății noastre.

Dintre aceștia, 94 sunt ostași care fac încă parte din elementele armatei. Parte din ei, chiar fiind la vatră au cerut să li se aprobe plecarea pe front. Alții au cerut să fie schimbați, din unități neoperative în unități combatante. Zece sunt leaturi vechi, ieșiți din elementele armatei, iar 32, tineri neinstruiți, din contingentul 1946.

Înfăptuiri

Din colectele publice făcute de Consiliul de patronaj, au fost întreținute în toată țara 5.457 cantine școlare. In București, s'au servit copiilor, în mod gratuit 2.940.731 mese.

Costul meselor oferite copiilor în cantinele școlare din provincie reprezintă suma de lei 65.769.728.

Pentru asistența de războiu s'au adunat 1.097.791 obiecte și haine călduroase de iarnă, cari au fost trimise ostașilor pe front.

Asistența acordată de Consiliul de patronaj familiilor mobilizaților și răniților, represintă suma de 178 mil. 918.059 lei.

Un număr de 81.507 familii de mobilizați au fost ajutate cu bani și produse de organizațiile exterioare ale Consiliului de patronaj până la 31 Martie 1942.

EXTERNE

Papa îndurerat de crimele englezilor

Papa Pius al XII-lea a primit în audiență particulară pe cardinalul Ascalesi, arhiepiscopul Neapolului, care i-a făcut o dare de seamă asupra pagubelor provocate la Neapole, cu prilejul ultimelor atacuri aeriene inamice.

Suveranul Pontif și-a exprimat profunda sa durere pentru crimele comise de inamic împotriva populației civile și a însărcinat pe cardinalul Ascalesi să transmită familiilor victimelor condoleanțele sale.

Ce s'ar întâmpla dacă...

Un ziar din New-York ocupându-se de părăsirea continentului european în ghiarele bolșevismului și de svonurile cu privire la nevoia de a se ajunge la o înțelegere cu Moscova, subliniază din nou că puterile occidentale, chiar dacă ar voi, nu ar putea să împiedece Sovietele să-și atingă scopurile lor în ceiace privește continentul european.

In cazul unei victorii a democrațiilor occidentale, Rusia Sovietică va fi cea mai mare putere militară nu numai în Europa, ci și în lumea întreagă și ea va putea atunci să dicteze condițiunile sale.

Impozitele în America

Președintele Roosevelt a cerut să se pună un impozit special asupra veniturilor ce trec de suma de 25.000 dolari pentru celibatari și de 50.000 dolari pentru contribuabilii căsătoriți.

Singura stavilă

Un ziar turc scrie că realegerea d-lui Rity ca președinte al Republicii finlandeze este o dovadă a faptului că poporul finlandez vrea să ducă mai departe războiul ce i-a fost impus de Rusia Sovietică.

Cel de al doilea războiu dintre Soviete și Finlanda este purtat de Finlanda cu ajutorul Germaniei, finlandezii fiind convinși că Germania este singura stavilă ce există împotriva bolșevismului.

Realegerea d-lui Rity dovedește totdeodată marea încredere pe care poporul finlandez o are în victoria finală.

Cereri pentru liberarea lui Gandhi

Peste 17.000 de locuitori din New Delhi (India) au semnat un manifest prin care cer ca Gandhi să fie pus în libertate.

Cu prilejul unei conferințe a conducătorilor politici ai Indiei, comisiunea de lucru a votat o hotărîre prin care cer deasemenea eliberarea lui Gandhi.

Submarinele, problema cea mai gravă

In fața elevilor școalei navale americane, un vice-amiral a înfățișat pericolul submarinelor pentru Statele Unite, spunând că ele întruchipează problema cea mai gravă.

Ingrijorări în Statele Unite

Lipsa de carne și Bursa Neagră provoacă în Statele Unite o îngrijorare din ce în ce mai mare.

Președintele importantei fabrici de conserve „Wilson" a constatat că vânzarea ilegală a cărnii poate să pună în pericol aprovizionarea cu alimente a Statelor Unite și a aliaților lor. In acelaș timp, ministrul agriculturii a declarat că problema aprovizionării cu carne este foarte gravă, și că dacă ea nu va fi înlăturată ar putea să pricinuească o mare stingherire în domeniul economiei de războiu a Statelor Unite.

Ministrul agriculturii a vorbit totdeodată despre lipsa mânei de lucru pentru muncile agricole. Pentru a se îmbunătăți această stare, a spus d-sa, urmează să se dea concedii soldaților pentru a putea lua parte la munca câmpului.

Mobilizarea totală își urmează cursul

Măsurile luate în Germania, în vederea mobilizării totale, își urmează cursul. Zilnic sunt închise întreprinderi și firme comerciale, ce nu sunt necesare pentru războiu, populația arătând toată înțelegerea față de aceste măsuri. Toate revistele de lux au fost suspendate, de asemenea și revistele colecționarilor de mărci și revistele cercurilor amatoare particulare. Localurile nu mai au portari și servitori la ascensor.

Populația arabă n'are pâine

In Siria și mai ales la Damasc au isbucnit noui desordini violente din cauza foametei, populația arabă protestând că nu avea pâine.

Poliția a tras cu arma pentru a împiedica pe manifestanți de a jefui magazinele cu alimente.

Ce e cu „plebiscitele" sovietice?

Ziarul italian „Stampa" publică un articol în care amintește declarațiile false făcute de ziarul sovietic Pravda cu privire la așa zisele „plebiscite" organizate de comuniști în Țările Baltice și în Polonia Orientală.

1943 FEBRUARIE 28 zile
Des. soarelui 6,50 SĂPT. 9 Ap. soarelui 17,58

MARȚI
23

ORTODOXĂ: Policarp al Smirnei
CATOLICĂ: Gerard, Roman
PROTESTANTĂ: Egon
Zile trecute 54
Zile rămase 312

„Nici o brazdă românească nu se uită !”
(Mareșal Antonescu)

Intre altele, autorul articolului scrie că prin asemenea metode Rusia Sovietică ar putea să impună bolșevismul omenirii întregi, fără a provoca vreun protest din partea anglo-saxonilor. Totuși, anglo-saxonii se proclamă apărători ai libertății.

I-a cuprins frica

Un ziar din Londra face constatarea că ofensiva sovietică a pus pe aliați într'un impas.

Incetul cu încetul, scrie ziarul, omul de rând începe să creadă că numai sovieticii sunt capabili să câștige războiul. Marea mulțime dojenește pe față conducerea americană și britanică, care până acum nu au reușit să facă nimic. Toată lumea se teme de urmările pe care poate să le aibă o victorie hotărîtoare a Rusiei Sovietice. Aceasta ar putea să câștige o supremație față de Anglia și Statele Unite și opinia publică din Marea Britanie și Statele Unite se teme acum ca cele două țări să nu ajungă să aibă în actualul războiu un rol de al doilea rang.

S'au pus sub ocrotirea Axei

Numărul mahomedanilor, cari au fugit din Africa de Nord în Tunisia de frica americanilor și a englejilor, punându-se sub protecția puterilor Axei, este de 50.000 de oameni.

Imperiul britanic se va prăbuși

Mai multe personalități americane prevestesc Marei Britanii zile întunecate.

Un senator scrie într'o mare revistă din New-York:

„Am socotit totdeauna că imperiul britanic reprezenta o amenințare pentru pacea mondială și cred că organizarea viitoare a lumii trebue să conteze cu pierderea posesiunilor engleze care alimentau „această amenințare".

Alt om politic scrie răspicat:

„Imperiul englez trebue să înceteze de a exista după războiu și va înceta, deoarece populațiile din Malaezia, Burma și Palestina, mai ales, au pierdut orice încredere în făgăduelile engleze".

Tot atât de răspicat e și un profesor cu faimă în Statele-Unite, care declară că „posesiunile coloniale engleze sunt osândite. Indiile nu pot rămâne mai departe subjugate".

Pierderile americanilor în Tunisia

Ministrul de războiu al Statelor Unite, a declarat la Washington că pierderile suferite de trupele americane în Tunisia, pierderi în care nu se cuprind cele din luptele recente, se ridică la 3.500 morți, 6.500 răniți și 32.000 prizonieri.

Totodată, ministrul a precizat că numeroase care de asalt americane au fost nimicite de atacurile date de avioanele germane de tipul Stuka.

Intâlnirea Stalin-Roosevelt

Un ziar englez află din New-York din cercuri bine informate că se încearcă să se provoace o întrevedere în peste mult timp între președintele Roosevelt și Stalin.

SITUAȚIA PE TOATE FRONTURILE DE LUPTĂ

Din cauza desghețului și a pierderilor suferite

presiunea bolșevicilor a scăzut în multe sectoare ale frontului de Est

Din cauza desghețului care a devenit aproape general, dar mai ales din cauza grelelor pierderi suferite de bolșevici în cursul bătăliei de iarnă, presiunea asupra armatei germane și aliate a scăzut în cele mai multe sectoare ale frontului. Ne apropiem dealtfel de momentul când ofensiva rusească se va prăbuși, făcând loc contraofensivei germane de primăvară. Bolșevicii mai caută încă prin toate mijloacele să obțină o decisivă, dar ei își dau seama că și-au jucat cartea cea mare.

In ultimele 24 de ore s'au mai produs câte-va atacuri, dând însă toate greș dela început.

Astfel în regiunea Cubanului inferior atacurile locale ale sovieticilor au fost respinse categoric.

Pe frontul dintre Marea de Azov și sectorul de Sud de Orel, numeroase atacuri sovietice au dat greș. Au fost nimicite 61 care blindate. Mai multe atacuri date de detașamente germane în acest sector, au obținut succese locale. Forțele aeriene germane au sprijinit puternic trupele și au dat lovituri nimicitoare unor vehicule sovietice precum și concentrărilor de care blindate și trupe.

In regiunea de Nord a frontului de Est rușii n'au atacat decât în câte-va locuri la Sud-Est de lacul Ilmen. Ei au fost respinși cu mari pierderi.

Dela 11 la 20 Februarie au fost distruse, capturate sau avariate 774 care sovietice de către trupele germane și aliate depe frontul de Est.

Germanii sunt pretutindeni stăpâni pe situație este deci caracteristicul ultimei zile.

PE FRONTUL AFRICAN TRUPELE AXEI SE MENȚIN IN OFENSIVĂ

Mareșalul Rommel a ținut încă odată să i se recunoască geniul lui militar. Unindu-și forțele cu acele ale generalului von Armin aflate în Tunisia, Mareșalul Rommel a găsit momentul favorabil să-l lovească pe adversar acolo unde era mai slab. Atacurile date de forțele germane și italiene au dus la cucerirea localităților Gafsa, Sbeitla și Nafta, unde s'a atins frontiera Algeriei. In acest sector opera armata V-a americană, care s'a dovedit neinstruită suficient.

In momentul de față întreaga regiune centrală a Tunisiei este dominată de trupele Axei și formează un patrulater, având la Est coasta mării între Sfax și Gabes, la sud o mare depresiune, la vest frontiera Algeriei și la Nord linia Kassorine-Sfax.

La nord armata 1-a britanică nu a putut executa nici o operație din cauza vremei. Dealtfel situația armatei 1-a britanică este destul de serioasă în cazul unei ofensive germano-italiene în regiunea Gafsa.

Armata 8-a britanică încearcă sau să străpungă linia Mareth sau să o învăluiască, deocamdată luptele sunt în curs iar trupele Axei se apără cu îndârjire.

Atacul armatei 8-a a început în ziua de 20 Februarie, sub protecția unei cețe dese naturale, când puternice unități blindate engleze s'au îndreptat prin fața pozițiilor înaintate pentru a le învălui pe la sud. Manevra engleză a fost însă recunoscută la timp, astfel încât posturile înaintate ale trupelor Axei au putut fi retrase, mai înainte de a fi fost atinse de britanici.

Cinci tancuri britanice s'au izbit de mine, sărind în aer.

Impotriva aripei de nord a sistemului pozițiilor germano-italiene, britanicii au încercat deasemeni să înainteze cu puternice unități de tancuri și infanterie, fără să se fi produs însă lupte mai importante.

Câte-va elemente de recunoaștere britanice au fost oprite de trupele de acoperire înaintate germane.

Societatea Națională de Editură și Arte Grafice „DACIA TRAIANĂ", București, str. Sărindar 5-7-9 (tel. 3.84.30) înmatr. sub Nr. 156/942 la Reg. Of. Comerțului București.
Tipărită la 23. II. 1943